

Miejsca sprzyjające edukacji

Ranking gmin o najwyższej jakości edukacji 2019

Miejsca sprzyjające edukacji

Celem rankingu jest nie tylko wskazanie samorządów dbających o najwyższą jakość edukacji, ale też rozpoczęcie dyskusji nad tym, co przyczynia się do wysokiej jakości nauczania. Jakie cechy mają gminy z czołówki rankingu? Jakie rozwiązania stosują szkoły i jak współpracują z samorządem? Wreszcie, w jaki sposób samorząd podchodzi do edukacji i buduje swoje relacje z placówkami oświatowymi?

Autor: Maciej Jakubowski*

„Miejsca sprzyjające edukacji” to ranking, który wskazuje samorządy, gdzie edukacja jest na najwyższym poziomie i gdzie samorząd lokalny dokłada wszelkich starań, żeby uczniowie od najmłodszych lat mogli korzystać z najwyższej jakości kształcenia. Ranking skupia się na JST, które w największym stopniu odpowiadają za dobry start edukacyjny. To gminy, w tym miasta na prawach powiatu, zarządzają oświatą na swoim terenie, dystrybuują pieniądze przekazywane z budżetu państwa i dokładają do nich własne środki. Decydują też o wyborze dyrektorów i sieci szkolnej. Mądry samorząd może wspierać i rozwijać oświatę dbając o uczniów, ale też o swoją przyszłość. Od jakości edukacji zależy bowiem, jakie możliwości edukacyjne na rynku pracy będą mieli młodzi mieszkańcy gmin, a także jak będzie wyglądał rozwój gospodarczy i społeczny gminy w przyszłości.

Edukacja na najlepszym poziomie nie zawsze oznacza najwyższe wyniki na egzaminach zewnętrznych, bowiem szkoły i samorządy pracują z uczniami o różnym potencjale i borykają się z odmiennymi wyzwaniami. Bierzymy to pod uwagę i dzięki naszej metodologii możemy wskazać miejsca o wysokiej jakości nauczania. Miejsca, gdzie wysiłek szkół, nauczycieli i samorządów jest większy i przynosi lepsze efekty. Znalezione tam klucze do tego, żeby współpracować dla dobra uczniów tworząc nową jakość.

Nasz ranking wyróżnia się tym, że opiera się na obiektywnych danych dotyczących warunków i efektów nauczania, a jego metodologia jest precyzyjnie zdefiniowana. Wyniki można łatwo sprawdzić sięgając do danych źródłowych, a naszym celem jest pełna przejrzystość. Dane, z których korzystamy, są szeroko wykorzystywane do oceny jakości edukacji, jednak rzadko analizowane są łącznie i w sposób biorący pod uwagę znaczne różnice w warunkach panujących w gminach. Dostępność edukacji przedszkolnej, dobre i wyrównane wyniki z egzaminów zewnętrznych, a także jakość pracy szkół mierzona edukacyjną wartością dodaną – to wskaźniki, które oddają jakość edukacji w gminach.

Celem rankingu jest też rozpoczęcie dyskusji nad tym, co przyczynia się do wysokiej jakości nauczania. Jakie cechy mają miejsca, które zajmują czo-

Ranking ogólny

2018	Gmina
1	Podkowa Leśna
2	Łęknica
3	Lesznowola
4	Michałowice
5	Józefów
6	Oksa
7	Boronów
8	Trzebownik
9	Opatowiec
10	Wielkie Oczy

łówkę rankingu? Jakie rozwiązania stosują szkoły i w jaki sposób współpracują z samorządem? Wreszcie, w jaki sposób samorząd podchodzi do edukacji i buduje swoje relacje ze szkołami? Nawet w gminach z czołówki rankingu nie zawsze wszystko działa i wyniki nie w każdej kategorii są najwyższe. Są to jednak miejsca, w których poprzez współpracę, wzajemne zrozumienie wyzwań, a wreszcie talent i zaangażowanie nauczycieli oraz dyrektorów udało się stworzyć uczniom najlepsze z możliwych warunków. Uczymy się od nich i rozmawiamy, w jaki sposób można te sukcesy upowszechnić w całym kraju.

Co porównujemy i w jakich kategoriach?

Pozycja w rankingu jest pochodną oceny każdego samorządu w trzech kategoriach.

- **Dobry start** – ocenia dostępność edukacji przedszkolnej oraz wyniki uczniów na egzaminach zewnętrznych kończących szkołę podstawową oraz gimnazjum. Czołowe miejsca zajmują tu gminy, w których prawie wszystkie dzieci mogą korzystać z przedszkola, a wyniki egzaminów zewnętrznych są wyższe niż w samorządach działających w podobnym kontekście społecznym i gospodarczym.
- **Nierówności** – porównujemy samorządy pod względem tego, jak zróżnicowane są wyniki egzaminów zewnętrznych. Najwyższe lokaty zajmują gminy, w których uczniowie

mają zbliżone do siebie wyniki z egzaminu kończącego szkołę podstawową i gimnazjum. Inaczej mówiąc, są to gminy, gdzie między najlepszymi a najsłabszymi uczniami różnice są mniejsze niż gdzie indziej.

Duże miasta stoją przed największymi wyzwaniami pod względem organizacji i zarządzania oświatą. Tu liczy się przede wszystkim dobra strategia, efektywne wydawanie pieniędzy oraz tworzenie systemu zapewniania jakości kształcenia na większą skalę. W tej kategorii liderem jest Rzeszów.

- **Postęp** – odzwierciedla przyrost wiedzy i umiejętności uczniów między ukończeniem szkoły podsta-

wowej a końcem nauki w gimnazjum. Jest to odpowiednik edukacyjnej wartości dodanej oszacowany dla gmin w oparciu o wyniki sprawdzianu szóstoklasistów oraz wyniki egzaminu gimnazjalnego. Wskaźnik ten pokazuje jakość nauczania nauczycieli gimnazjów, z których wielu naucza obecnie w szkołach podstawowych.

Edukacja na najlepszym poziomie nie zawsze oznacza najwyższe wyniki na egzaminach zewnętrznych, bowiem szkoły i samorządy pracują z uczniami o różnym potencjale i borykają się z odmiennymi wyzwaniami. Bierzemy to pod uwagę i dzięki naszej metodologii możemy wskazać miejsca o wysokiej jakości nauczania. Miejsca, gdzie wysiłek szkół, nauczycieli i samorządów jest większy i przynosi lepsze efekty.

Kończącą pozycję w rankingu ustalono jako średnią z pozycji w tych trzech kategoriach.

Samorządy w Polsce działają w różnych uwarunkowaniach. Zupełnie inna jest struktura dochodów i zadania miast niż w gminach wiejskich. Inne są też wyzwania edukacyjne na wsi i w mieście. W większych jednostkach wyzwanie stanowi zarzą-

danie siecią placówek oświatowych i stworzenie dogodnych warunków nauki dla większej liczby uczniów. W mniejszych gminach problemem jest niewielka liczba uczniów, zapewnienie zajęć dodatkowych, wyposażenie mniejszych szkół czy organizacja dowozu. Otoczenie społeczne, zasoby kulturowe i ekonomiczne szkół są odmienne na wsi i w mieście. Z tego względu porównania jakości edukacji między jednostkami samorządu terytorialnego mają sens jedynie między gminami podobnej wielkości. Dlatego prezentujemy wyniki osobno dla gmin z mniej niż 20 tys. mieszkańców, dla gmin o wielkości od 20 do 100 tys. mieszkańców oraz dla miast z liczbą ludności przekraczającą 100 tys.

Samorządy podobnej wielkości mogą funkcjonować w odmiennym środowisku społeczno-ekonomicznym, a uczniowie ze szkół na ich terenach mogą mieć różny dostęp do zasobów kultury. W gminach, w których bezrobocie jest niskie, a dochody ludności wysokie, rodzice uczniów częściej posiadają wyższe wykształcenie czy silniej wspierają edukację swoich dzieci. Łatwiej tam uzyskać wysokie wyniki egzaminów zewnętrznych, a rodziców nie trzeba zachęcać do posyłania dzieci do przedszkoli. Dlatego w każdej kategorii prezentujemy osobno wyniki dla samorządów o stopie bezrobocia wyższej niż przeciętna oraz niższych niż średnia dochodach własnych w przeliczeniu na mieszkańca. To samorządy, które potrafią zadbać o wysoką dostępność i jakość edukacji, pomimo relatywnie trudniejszych warunków.

Wyniki

Pierwsze miejsce w rankingu zajmuje Podkova Leśna. Nie jest to zaskoczenie – to miasto ogród spod Warszawy pierwszą pozycję zajęło już w 2017 roku. Szkoły z tej gminy od lat zajmują też czołowe miejsca pod względem wyników egzaminów zewnętrznych. W Podkowie Leśnej, inaczej niż w wielu innych gminach z dobrymi wynikami uczniów, różnice na egzaminach należą do najniższych w Polsce. W latach 2017–2019 uczniowie z Podkowy Leśnej osiągnęli też nie tylko świetne wyniki w szkole podstawowej, ale podnosili poprzeczkę jeszcze

wyżej robiąc znaczny postęp w gimnazjum. Dlatego Podkova Leśna jest gminą, która najlepiej potrafi zadbać o dobry start uczniów, ale także o ich wyrównane wyniki i postępy w edukacji.

Na drugim miejscu plasuje się Łęknica – niewielka gmina z województwa lubuskiego. W rankingu z 2017 roku uplasowała się w czołowej setce w Polsce, jednak dzięki bardzo wysokim wynikom miejscowego gimnazjum w obecnym rankingu zajmuje drugie miejsce. Łęknice wyróżniają też nie tylko wysokie, ale bardzo wyrównane wyniki z egzaminów zewnętrznych. Jest to gmina, która świetnie dba o dobry start uczniów, a pod względem wyrównywania wyników i postępów uczniów nie ma sobie równych.

Trzecie miejsce zajmuje Lesznów, która już w poprzednich latach także plasowała się w czołówce. Uczniowie z tej podwarszawskiej gminy uzyskują od lat najwyższe wyniki z egzaminów zewnętrznych. Zapewniony jest tam dostęp do edukacji przedszkolnej, a wyniki uczniów są mniej zróżnicowane niż w innych gminach w Polsce. Kolejne miejsca zajmują Michałowice i Józefów spod Warszawy, Oksa i Opotów z woj. świętokrzyskiego, Boronów z woj. śląskiego oraz Trzebowniko i Wielkie Oczy z woj. podkarpackiego. We wszystkich tych gminach dostęp do edukacji przedszkolnej jest lepszy niż w podobnych JST w Polsce, wyniki na egzaminach zewnętrznych są wysokie i mniej zróżnicowane, a wysoka jakość nauczania gwarantuje dobry postęp uczniów w trakcie dalszej nauki.

Najlepsze gminy poniżej 20 tys. mieszkańców

Najmniejsze gminy w Polsce to zarówno liderzy, jak i outsiderzy naszego rankingu. Pokazuje to, że w niewielkiej gminie, gdzie zazwyczaj jest jedno gimnazjum i jedna większa lub kilka małych szkół podstawowych, można osiągnąć sukces edukacyjny, o ile współpraca między władzami gminy i szkołą układa się dobrze, a w placówce pracuje grupa oddanych pedagogów. Takie są z pewnością gminy liderzy naszego rankingu. Świetnie wykorzystują to, że pracują z małymi grupami uczniów i mają łatwiejszy kontakt z rodzicami. W samorządach tych problemy rozwiązuje się wspólnie, wi-

dząc w szkołach najważniejsze miejsce lokalnej aktywności.

Z drugiej strony, w wielu małych gminach często brakuje motywacji lub pomysłu, jak podnosić jakość nauczania. Brakuje liderów lub woli przełamania lokalnych konfliktów. Te właśnie gminy zajmują ostatnie miejsca w rankingu.

Wśród trzech pierwszych gmin w tej kategorii mamy JST, której zajęty odpowiednio pierwsze, drugie i czwarte miejsce w ogólnym rankingu: Podkowie Leśną, Łęknice oraz Michałowice. Jednak miejsca w czołowej dziesiątce zajmują też Suchań, Repki i Młynarze. Nie są to gminy, które mogą pochwalić się najwyższymi wynikami z egzaminów czy najlepszą dostępnością przedszkoli, choć też pod tym względem mają ponadprzeciętne wyniki. Ich wysoka pozycja jest efektem niewielkich nierówności w wynikach uczniów na egzaminach oraz świetnej jakości nauczania w gimnazjach.

Najlepsze gminy poniżej 20 tys. mieszkańców z ponadprzeciętnym bezrobociem i dochodami poniżej średniej

Wiele małych gmin w Polsce boryka się z bezrobociem, a ich dochody własne są niższe niż średnia krajowa. Ogranicza to możliwości finansowania edukacji, a przed nauczycielami stawia większe wyzwania. Można jednak wskazać w grupie małych gmin, gdzie bezrobocie jest powyżej przeciętnej, a dochody niższe niż średnia takie samorządy, w których dostępność edukacji przedszkolnej i osiągnięcia uczniów budzą respekt. Wskazujemy dziesięć takich gmin. Choć niewielkie i mało zamożne, pokazują, że także w wymagających warunkach można zadbać o wysoką jakość edukacji.

Warto zauważyć, że gmina Wielkie Oczy należy do czołowej dziesiątki krajowego rankingu mimo że jest niewielka, organizuje oświatę w oparciu o bardziej ograniczone zasoby. To także gmina, która wysoko uplasowała się w poprzedniej edycji rankingu z 2017 roku.

Najlepsze gminy 20–100 tys. mieszkańców

Tutaj wyzwania są już inne. Sieć szkolna jest znacznie większa, a współpraca z mieszkańcami nie może ograniczać

się do bezpośrednich spotkań. W tej kategorii na podium mamy podwarszawską Lesznowolę i Józefów, a także Trzebowniko z woj. rzeszowskiego.

Gminy 20–100 tys. mieszkańców z niskimi dochodami i wysokim bezrobociem

Wśród gmin średniej wielkości jest sporo miejscowości borykających się z bezrobociem oraz niskimi dochodami. Wśród nich liderami jakości edukacji są Trzebowniko, Nisko oraz Brzozów. Gmina Trzebowniko kolejny raz zostaje liderem rankingu, ale też plasuje się na ósmej pozycji w ogólnym rankingu wszystkich gmin w Polsce.

Miasta powyżej 100 tys. mieszkańców

Duże miasta stoją przed największymi wyzwaniami pod względem organizacji i zarządzania oświatą. Tu liczy się przede wszystkim dobra strategia, efektywne wydawanie pieniędzy oraz tworzenie systemu zapewniania jakości kształcenia na większą skalę. W tej kategorii liderem jest Rzeszów – miasto, które wygrało także ranking Evidence Institute w 2014 i 2017 roku. Drugie miejsce zajmuje Lublin, trzecie Białystok – oba miasta dokonały znacznego postępu w porównaniu do 2017 roku.

Miasta powyżej 100 tys. mieszkańców z wyższym niż średnia bezrobociem i niższymi niż przeciętna dochodami

Duże miasta różnią się pod względem sytuacji społeczno-ekonomicznej. Wyzwania organizacyjne są znaczne, a wydatki na edukację muszą konkurować na przykład z ważnymi wydatkami inwestycyjnymi. Z tego względu warto wyróżnić te jednostki, które osiągają świetne wyniki w edukacji, a gdzie bezrobocie jest nieco wyższe, a dochody własne niższe niż przeciętne. W tej kategorii pierwsze miejsce także należy do Rzeszowa, co pokazuje, że mądra polityka edukacyjna i wsparcie dla oświaty mogą przynieść świetne efekty nawet w bardziej wymagających warunkach. Drugie miejsce zajmuje Lublin, a trzecie Tarnów – oba miasta znane z dbałości o oświatę.

Metody i źródła danych rankingu

Kluczowym założeniem projektu jest przejrzystość rankingu i możliwość odtworzenia końcowych wyników. Ranking opiera się na ogólnodostępnych danych. Do oszacowania głównych wyników wykorzystano dane dotyczące dostępności edukacji przedszkolnej oraz wyniki egzaminów zewnętrznych, a także informacje dotyczące charakterystyk jednostek samorządu terytorialnego (liczba ludności, stopa bezrobocia oraz docho-

Samorządy w Polsce działają w różnych uwarunkowaniach. Zupełnie inna jest struktura dochodów i zadania miast oraz gmin wiejskich. Inne są też wyzwania edukacyjne na wsi i w mieście. W większych jednostkach wyzwanie stanowi zarządzanie siecią placówek oświatowych i stworzenie dogodnych warunków nauki dla większej liczby uczniów.

dy własne gmin w przeliczeniu na mieszkańca). Dane dotyczące edukacji przedszkolnej oraz charakterystyki jednostek samorządu terytorialnego pozyskano z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego (<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>). Wyniki egzaminów zewnętrznych pozyskano z Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, a także z raportów publiko-

wanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne.

W analizach wykorzystano najnowsze dane dostępne w momencie tworzenia rankingu. Przy tym każdy wskaźnik obliczono w oparciu o dane z kilku lat, aby zmniejszyć wpływ niewielkich rocznych fluktuacji na ocenę danego samorządu. Na poniższej liście podano źródło danych i lata, na których opierają się analizy.

- Dane Głównego Urzędu Statystycznego z lat 2014–2018, z których utworzono 5-letnie wskaźniki: liczby ludności; dochodów własnych gmin w przeliczeniu na mieszkańca; stopy bezrobocia rejestrowanego; dostępności przedszkoli (dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3–5 lat).
- Dane centralnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych: egzamin gimnazjalny z lat 2017–2019 (wszystkie obowiązkowe części oraz język angielski w wersji podstawowej); egzamin ósmoklasisty z 2019 roku (wszystkie części wraz z językiem obcym); sprawdzian w VI klasie z lat 2014–2016 (łączy wynik), który wykorzystano do oszacowania przyrostu wyników uczniów w gimnazjach (wskaźnik edukacyjnej wartości dodanej).

Wyniki egzaminów z różnych lat zostały przed uśrednieniem sprawdzone na tę samą skalę. Poszczególne składowe wystandaryzowano do zmiennych o średniej 0 i odchyleniu standardowym 1 i dopiero z nich obliczono średnie stanowiące podstawę rankingu. Przy szacowaniu pozycji samorządów w każdym składniku rankingu uwzględniono także różnice w warunkach, w jakich działają gminy i samorządy. Zastosowano w tym celu model regresji liniowej, gdzie wśród zmiennych kontrolnych wykorzystano logarytmy liczby ludności, stopy bezrobocia oraz dochodów własnych gminy w przeliczeniu na mieszkańca. Szczegóły analizy oraz informacje dotyczące danych źródłowych można uzyskać drogą mailową: kontakt@evidenceinstitute.pl.

Ranking składa się z trzech miar, z których każda w równy sposób wpływa na ostateczną ocenę: dobrze startu, nierówności oraz postępu.

Ocenia dostępność edukacji przedszkolnej, a także efekty edukacyjne w szkołach podstawowych i gimnazjach. Końcowy wynik ustalono jako średnią z pozycji uzyskanych przez samorząd w trzech opisanych poniżej składowych rankingach.

Miara Dobrego Startu składa się z dwóch składowych:

- odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3–5 lat), dane GUS z lat 2014–2018;
- średnich wyników egzaminów zewnętrznych: egzaminu ósmoklasisty kończącego szkołę podstawową z 2019 roku oraz wyników egzaminu gimnazjalnego z lat 2017–2019.

Pierwsza składowa odzwierciedla dostępność edukacji przedszkolnej na terenie gminy. Druga to wyniki uczniów po wspólnym etapie nauczania w szkole podstawowej i poprzednio w szkole podstawowej i gimnazjum.

Ze względu na to, że obie miary w znacznym stopniu zależą nie tylko od wysiłków samorządu i szkół, ale też od kontekstu społeczno-ekonomicznego, w jakim funkcjonuje gmina, wymagają one jego uwzględnienia przy porównaniu samorządów. Gminy większe, z wyższymi dochodami i niższym bezrobociem, mogą się pochwalić zazwyczaj większą liczbą dzieci w przedszkolach, choćby dlatego, że dojeżdżający pracownicy często korzystają z przedszkoli w miastach. Z tego względu zmienną określającą dostępność edukacji przedszkolnej obliczono po uwzględnieniu tych czynników. Podobnie wyniki egzaminów zewnętrznych są lepsze w większych i zamożniejszych gminach. Z tego względu wyniki egzaminów zewnętrznych także skorygowano o te czynniki. Intuicyjnie skorygowana miara Dobrego Startu opiera się na sprawdzeniu, czy procent dzieci w przedszkolach i wyniki egzaminów zewnętrznych są wyższe lub niższe niż w gminach o podobnej wielkości, podobnym bezrobociu i podobnych dochodach mieszkańców.

Miara Nierówności odzwierciedla zróżnicowanie wyników egzaminów zewnętrznych. Miara ta pokazuje, jak duży dystans dzieli słab-

szych i lepszych uczniów z tej samej gminy. Miarę tę obliczono jako uśrednione odchylenie standardowe wyników egzaminu ósmoklasisty z 2019 roku oraz wyników egzaminów gimnazjalnych z lat 2017–2019. Im bardziej różnią się od siebie wyniki egzaminacyjne uczniów, tym niższa pozycja danego samorządu w rankingu.

Trudniej jest uzyskać tak samo wyrównane wyniki w miejscowościach z większą liczbą ludności. Z tego względu miarę nierówności skorygowano o zależność z liczbą mieszkańców. Inaczej mówiąc, miara ta bierze pod uwagę to, że w dużych miastach zróżnicowanie uczniów jest większe z powodów nie zawsze zależnych od polityki gminy.

Miara Postępu to obliczony specjalnie na potrzeby tego rankingu wskaźnik edukacyjnej wartości dodanej dla gmin (w skrócie EWD). Miara ta odzwierciedla jak duży postęp w gimnazjach uczynili uczniowie niezależnie od ich potencjału po szkole podstawowej. Przykładowo, w gminie A oraz B uczniowie uzyskali podobne wyniki ze sprawdzianu w granicach 20 punktów. Jeśli w gminie A ci sami uczniowie uzyskają na egzaminie gimnazjalnym wynik w granicach 30 punktów, a w gminie B tylko 25 punktów, to w oczywisty sposób postęp uczniów jest wyższy w A. Tę różnicę odzwierciedla edukacyjna wartość dodana, którą można uznać za miarę jakości nauczania w gimnazjach, a więc przez nauczycieli, którzy obecnie w większości dalej nauczają w szkołach podstawowych. Miarę EWD obliczono, zestawiając wyniki gmin ze sprawdzianu szóstoklasisty w latach 2014–2016 oraz egzaminu gimnazjalnego w latach 2017–2019. Miara ta oszacowana została poprzez model regresji liniowej, w którym oprócz wyników sprawdzianu do przewidywania wyniku egzaminu gimnazjalnego wykorzystano także logarytmy liczby ludności, dochodów własnych gminy w przeliczeniu na mieszkańca oraz stopy bezrobocia rejestrowanego. Wskaźnik EWD został oszacowany jako wystandaryzowana reszta z tej regresji. ■

*prezes zarządu Fundacji Naukowej Evidence Institute

Podkowa Leśna: tutaj tradycyjnie stawia się na oświatę

Ludzie wybierają Podkowę jako miejsce do osiedlenia się m.in. ze względu na wysoki poziom edukacji – mówi burmistrz Artur Tusiński. Mimo wielu atutów przyrodniczych miasta ogrodu, bliskości Warszawy, dobrej komunikacji, to właśnie edukacja jest oczkiem w głowie zarówno mieszkańców, jak i lokalnych władz.

Podkowa Leśna to miasteczko w okolicach Warszawy. Uczy się tu 668 uczniów (dane za rok 2019), a do przedszkoli uczęszcza 191 dzieci. Są dwie szkoły podstawowe, z czego jedna samorządowa z 379 uczniami i jedno przedszkole miejskie (117 dzieci). Ale jakość edukacji tworzą oczywiście wszystkie placówki, nie tylko samorządowe. Co więcej, ta jakość zależy nie tylko od nauczycieli i placówek dydaktycznych. – To system naczyń połączonych, wzajemnego zrozumienia i współpracy na szerszym polu, w społeczności lokalnej – mówi Artur Tusiński.

W trzech ostatnich latach miasto otrzymało dofinansowanie zewnętrzne dla wszystkich placówek. W czerwcu 2019 roku zakończono realizację projektu „Akademia otwartego umysłu”. Uczniowie mieli możliwość uczestniczenia w zajęciach wyrównawczych, doskonalących, kołach zainteresowań oraz projektach edukacyjnych rozwijających kreatywność, przedsiębiorczość i pracę zespołową. Utworzono pracownię informatyczną oraz doposażono pracownię przyrodniczą, fizyczną, geograficzną i chemiczną. Na ten cel miasto w 2017 r. pozyskało ponad 838 tys. zł dla samorządowej szkoły podstawowej oraz gimnazjum.

550 tys. zł gmina zdobyła na dofinansowanie dla szkół społecznych. Dzięki temu uczniowie mają możliwość nieodpłatnego uczestnictwa w dodatkowych zajęciach, same zaś placówki zostaną doposażone w pomoce dydaktyczne.

Fot. UM Podkowa Leśna

Oba projekty były przygotowywane i koordynowane przez Fundację na Rzecz Społeczeństwa, Tolerancji, Integracji, Wolności, Edukacji, Kultury (STIWEK). Ponadto, w ramach programu „Podkowa Leśna = Human Smart Town” w szkołach podstawowych w klasach VII i VIII prowadzone są zajęcia „Mobilne smart laboratorium” z podstaw elektroniki i programowania. Będą również lekcje dotyczące ekologii.

Monitorowanie jakości

Zapytaliśmy gminę, jak kontroluje proces nauczania, aby był na wysokim i równym poziomie. Dostaliśmy opis bardzo konkretnego zestawu działań. To po pierwsze, spotka-

100
tys. zł

rocznie wydaje
Podkowa Leśna
na nagrody
dla nauczycieli

nia dyrektora szkoły z wychowawcami wszystkich klas raz w miesiącu. Omawiane są wtedy na bieżąco postępy uczniów w nauce. W przypadku zgłoszenia przez wychowawców trudności uczniowie są kierowani na zajęcia wyrównawcze lub z pedagogiem/psychologiem szkolnym. Monitorowanie wyników odbywa się także poprzez system Librus i sprawdzanie ocen i wyników co 2–3 miesiące. Jeśli uczniowie zagrożeni są ocenami niedostatecznymi – prowadzone są rozmowy z nauczycielem prowadzącym zajęcia edukacyjne, wychowawcą, członkami zespołu psychologiczno-pedagogicznego oraz rodzicem ucznia. Oprócz tego efekty nauczania w klasach VIII są monitorowane dzięki przeprowadzanym egzaminom próbnym (listopad, luty). Wyniki są omawiane przez wychowawców i nauczycieli. Dyrekcja przedstawia je na spotkaniach z rodzicami. Monitorowane jest, jaki odsetek ósmoklasistów dostaje się do szkoły pierwszego lub drugiego wyboru. Do tego dochodzi analizowanie wyników na spotkaniach rad pedagogicznych, ale tu oceniana jest średnia klasy (rady śródsesemestralne oraz końcowo-roczne). Jest jeszcze monitorowanie wyników uczniów klas trzecich na podstawie ogólnopolskiego sprawdzianu kompetencji oraz postępów uczniów

klas szóstych i siódmych poprzez testy zóstoklasisty i siódmoklasisty.

Dodatkowe zajęcia

W podkowińskiej szkole odbywają się dodatkowe zajęcia sportowe dla klas I–III i IV–VIII oraz wspomniane wcześniej zajęcia korekcyjno-kompensacyjne. Są też zajęcia wyrównawcze z polskiego i matematyki, logopedia, gimnastyka korekcyjna, trening umiejętności społecznych oraz kółko modelarskie.

Uczniowski Klub Sportowy ALTUS organizuje zajęcia wrotkarskie. Bierze w nich udział ponad 60 dzieci. W ramach współpracy miasta z klubem Podkowa Teqball Club prowadzone są zajęcia teqball (dyscyplina sportu, do uprawiania której potrzebne są specjalistyczne stoły; Podkowa Leśna jako pierwsze miasto w Polsce kupiła stoły do teqballa) dla dzieci i młodzieży.

Liczą też pieniądze

Podkowa Leśna nie należy do ubogich miast. Ma niecałe 4 tys. mieszkańców, w dużej mierze majątnych. Stąd wysokie dochody z udziału w podatku. Dodatkowo ze względu na liczbę mieszkańców uczniowie w Podkowie Leśnej objęci są specjalną wagą wiejską, która choć z nazwy powinna dotyczyć tylko obszarów wiejskich, to w praktyce

Projekty, w których uczestniczyły szkoły z Podkopy Leśnej w ostatnich latach

1. „Otwarty umysł” – projekt unijny, zakończony w 2019 r.
2. Warsztaty edukacji globalnej „Ziemia naszym domem”, we współpracy z Fundacją „Muszelka”. Projekt współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych
3. Warsztaty międzykulturowe dla dzieci z klas I „Cały świat w naszej klasie” we współpracy z fundacją Polskie Forum Migracyjne
4. Bezpłatne warsztaty i spotkania dla nauczycieli, dyrekcji, dotyczące edukacji uczniów cudzoziemskich: UNHCR, WCIES, PFM
5. Projekty edukacyjne we współpracy z Fundacją Uniwersytet dla dzieci klas I–III oraz IV–VIII
6. Unijny program dla uczniów promujący zdrowe nawyki żywieniowe, dystrybucja owoców, warzyw i mleka w szkołach

dotyczy także dzieci z miast do 5 tys. mieszkańców (decyduje o tym rozporządzenie w sprawie podziału części oświatowej subwencji).

Gmina otrzymała w 2019 roku ponad 7,2 mln zł subwencji. Na swoją szkołę wydała 4,8 mln zł, a w formie dotacji dla placówki niesamorządowej – ok. 2,8 mln zł. Daje to łącznie 7,6 mln, czyli niewiele ponad subwencję. Trudno jednak powiedzieć, że miasto jest rozrzutne. Prowadzi raczej politykę nagradzania efektów. Na nagrody dla nauczycieli wydaje prawie 100 tys. zł rocznie. O wysokości i przyznaniu dodatku motywacyjnego decyduje dyrektor szkoły. Dodatek jest przyznawany dwa razy w roku za szczególne osiągnięcia. Dyrektor dysponuje pulą w wysokości 6 proc. środków na wynagrodzenia.

Burmistrz z kolei przyznaje dodatek dyrektorowi. Oprócz tego dyrektor otrzymuje dodatek funkcyjny w wysokości od 40 do 80 proc. wynagrodzenia zasadniczego, także zależny od decyzji burmistrza.

Warto dodać, że 58 miejskich nauczycieli zarabia ok. 200 tys. zł powyżej wymaganego ustawami minimum, czyli tzw. średnich. Do tego otrzymują dodatek wiejski. ■

Fot. UM Podkowa Leśna

Białystok nagradza zdolnych uczniów

Są nagrody dla laureatów konkursów i ich nauczycieli, stypendia. Uczniowie mogą uczestniczyć w praktykach i zagranicznych stażach zawodowych dających wsparcie w zdobyciu kompetencji. Ten wysiłek się opłaca.

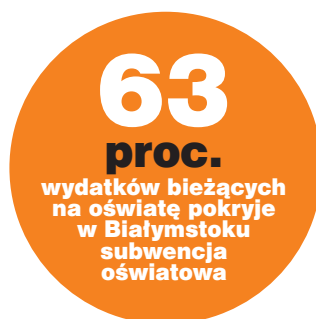
Sięć publicznych przedszkoli prowadzonych przez Białystok tworzy 60 placówek, oddziały przedszkolne funkcjonują też w 18 szkołach podstawowych. Najliczniejszą grupę stanowią tam dzieci 6-letnie – 76,15 proc.

Szkół podstawowych jest 47 (z tego 4 to szkoły specjalne). Po ukończeniu podstawówki młodzież ma ogromny wybór spośród 19 liceów ogólnokształcących, 11 techników, 10 branżowych szkół I stopnia i 2 szkół przygotowujących do pracy.

W Białymstoku funkcjonują także 3 placówki oświatowo-wychowawcze: Młodzieżowy Dom Kultury, Międzyszkolny Ośrodek Sportowy oraz jedna o charakterze artystycznym: Samorządowe Ognisko Baletowe. Ich celem jest pogłębianie wiedzy wykraczającej poza obowiązujące programy, pozwalają aktywnie spędzać wolny czas oraz rozwijać zainteresowania i kształtować osobowość młodego człowieka.

Młodzież ma możliwość zamieszkania w 8 internatach i bursie szkolnej. Dodatkowo całodobowo czynne jest Szkolne Schronisko Młodzieżowe „Podlasie”.

Subwencja oświatowa dla Białegostoku w 2019 roku wynosiła 438,2 mln zł i pokryła 62,77 proc. wydatków bieżących na oświatę i wychowanie oraz

edukacyjną opiekę wychowawczą. W 2020 r. subwencja ma wynieść 482,8 mln zł i pokryje 63 proc. planowanych wydatków.

Białystok realizuje ponadstandardowe programy edukacyjne, np. kompleksowe programy rozwojowe w ramach Erasmus+ pozwalające podnosić kompetencje uczniów i nauczycieli, jak również atrakcyjność i efektywność kształcenia zawodowego oraz zwiększające kompetencje w zakresie posługiwania się językiem angielskim. Uczniowie mogą uczestniczyć w praktykach i stażach zagranicznych zawodowych dających wsparcie w zdobyciu kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), polepszające rozwój osobisty i zwiększające szanse na zatrudnienie na europejskim rynku pracy. Organizowane są też zajęcia w ramach projektu „Centrum Kompetencji BOF – kompleksowy model wsparcia i modernizacji systemu kształcenia zawodowego na terenie Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego”. Uczniowie biorą udział w diagnozie kompetencji społecznych i kluczowych – m.in. w zakresie rozwiązywania problemów, planowania i przedsiębiorczości – w formie zadań zespołowych, dzięki czemu są lepiej przygotowani do funkcjonowania na rynku pracy. Miasto uruchomiło programy wspierania zdolnego ucznia – są nagrody dla laureatów konkursów i ich nauczycieli, stypendia.

▲ **Tadeusz Truskolaski**
prezydent Białegostoku

Chcemy mieć oświatę na najwyższym poziomie

Mimo że jako samorząd borykamy się z problemem niewystarczającego finansowania zadań oświatowych z budżetu państwa, staramy się oferować edukację na najwyższym poziomie. Nasza oferta obejmuje pełen cykl kształcenia o zróżnicowanym charakterze. Liczba szkół na poszczególnych poziomach zaspokaja w pełni potrzeby dzieci i młodzieży, uwzględnia także zmiany demograficzne. Uczniów kształci kadra pedagogiczna systematycznie podnosząca swoje kwalifikacje. Nauczyciele korzystają z nowoczesnych metod i form nauczania. Systematycznie modernizujemy placówki, doskonalimy bazę sportową, wyposażamy szkoły w nowoczesny sprzęt i środki dydaktyczne. Zainteresowania i zdolności młodzieży wspieramy w ramach projektu „Talenty XXI wieku”, oferując dodatkowe zajęcia edukacyjne. Stawiamy także na rozwój kształcenia zawodowego. Współpracujemy z firmami i uczelniami wyższymi, oferujemy możliwość praktycznej nauki zawodu w nowoczesnych pracowniach i u przyszłych pracodawców. Umożliwiamy poznanie swoich predyspozycji zawodowych w Centrum Kompetencji Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego. Dzięki temu nasi uczniowie lepiej odnajdą się w przyszłości na rynku pracy. Inwestycje w rozwój dzieci i młodzieży traktujemy jako inwestycję w przyszłość naszego miasta. Wysoka lokata w rankingu „Miejsca sprzyjające edukacji” to potwierdzenie, że nasza praca jest dostrzegana i doceniana. To także kierunek, w jakim zamierzamy dalej podążać – być miastem o najwyższej jakości edukacji.

Miasta powyżej 100 tys. mieszkańców

	Miasto
1	Rzeszów
2	Lublin
3	Białystok
4	Kielce
5	Kraków
6	Tarnów
7	Opole
8	Warszawa
9	Poznań
10	Bielsko-Biała

Dla dobra polskiej oświaty trzeba słuchać samorządów

Średni wiek nauczyciela w Polsce już dawno przekroczył 40 lat. Do zawodu nie przychodzą młodzi, gdyż osoba sprzątająca zarabia dziś więcej niż nauczyciel stażysta, a nawet kontraktowy. System wynagradzania stanął na głowie. Starzy, dobrzy pedagodzy będą odchodzić, a nowych nie będzie miał kto nauczyć, co znaczy być nauczycielem – mówi Mariusz Banach, zastępca prezydenta Lublina ds. oświaty i wychowania. **Rozmawia: Sławomir Bukowski**

Rok 2019, szczególnie w dużych miastach, był rokiem szczególnego zamieszania spowodowanego kumulacją dwóch roczników uczniów rozpoczynających naukę w szkołach średnich. Jak samorząd Lublina zdał ten trudny egzamin?

W pierwszym etapie rekrutacji do liceów nie dostało się ponad 600 uczniów. Oczywiście, w kolejnych etapach wszyscy znaleźli miejsce. Z organizacyjnego punktu widzenia problem został rozwiązany, jednak w głowach i sercach uczniów oraz rodziców pozostało przekonanie, że wielu młodych ludzi nie dostało się do szkół, które sobie wymarzyli. Nie dlatego, że się nie nadawali. Stało się tak, ponieważ trafili na najbardziej krytyczny moment reformy. Nie tylko Lublin uruchamiając więcej klas w szkołach średnich zdał egzamin – zdał go cały polski samorząd. My nie walczyliśmy z reformą polegającą na zamykaniu gimnazjów. Jako samorządowcy wiemy, gdzie jest nasze miejsce. Mieliśmy pretensje o coś zupełnie innego – tryb przeprowadzenia tej operacji. Gdyby reformę wprowadzono dla konkretnego rocznika rozpoczynającego naukę w pierwszej klasie szkoły podstawowej, problemu by nie było. Tymczasem dziś mamy wypełnione licea oraz chwilowo uratowane niektóre chylące się ku upadkowi szkoły średnie. Do tego wszystkiego dochodzi jeszcze jeden ważny problem – podstawa programowa. Ktoś w rządzie pomyślał o zmianie struktury

Fot. UM Lublin

ry szkolnictwa, a zupełnie zapomniał o treściach nauczania.

Chodzi o to, że w pierwszych klasach liceów obowiązują dwie różne podstawy programowe?

Uczniom obecnych siódmych klas robiono bloki przedmiotowe. Na przykład naukę biologii rozpoczęli od anatomii człowieka, gdzie wymaga się znajomości pojęć, których wcześniej nie mieli. Jestem zszokowany, że rodzice zgodzili się na wprowadzanie refor-

my w biegu. Wiem, że odpowiedzialni nauczyciele wzięli problem na swoje barki i nawet po lekcjach spotykają się z uczniami, żeby pomóc im nadrobić braki w wiedzy. Moja żona jest chemiczką, zgodnie z reformą w dwa lata powinna zrealizować trzyletni program z gimnazjum. Policzyła, że gdyby ani razu nie zachorowała, a dzieci nie pojechały na żadną wycieczkę, zaś na każdej lekcji realizowałyby jedną jednostkę tematyczną, i tak zabrakłoby jej sześciu godzin.

Samorząd nie ma żadnego przełożenia na programy nauczania.

Dociera do nas wiele głosów niezadowolona. O problemie chcemy i musimy mówić jednym głosem. Po to zresztą powołaliśmy struktury korporacyjne, takie jak Związek Miast Polskich czy Unia Metropolii Polskich. Uważamy, że podstawę programową trzeba napisać od początku, ale zanim to nastąpi należy zastanowić się, czego uczyć i jakich przedmiotów. Niedopuszczalna jest sytuacja, że dziecko kończy podstawówkę i nie wie, skąd pochodzą pieniądze na jego 500+. W szkołach nie ma edukacji prawnej, a społeczna jest bardzo słaba.

Samorząd w Polsce jest podzielony. Możliwe jest wypracowanie jednolitego stanowiska w sprawie programów nauczania?

Podczas rozmów nawet się nie zastanawiamy, kto z jakiej partii się wywodzi i kogo popiera. To prawda, że dwa-

DUŻE MIASTA

naście największych miast należących do Unii Metropolii jest jednolitych pod względem korzeni politycznych, ale w ZMP takiej sytuacji nie ma, mimo to głos płynący stamtąd jest równie słyszalny.

Ale co zrobić, żeby ten głos został wysłuchany przez rząd?

Mam kilka spostrzeżeń po spotkaniu z ministrem edukacji Dariuszem Piontkowskim. On nas, samorządowców, dwunastu wiceprezydentów miast do spraw oświaty, rzeczywiście wysłuchał. Odniosłem jednak wrażenie, że o pewnych sprawach dowiadywał się po raz pierwszy. Problemem osób zajmujących się oświatą na szczeblu centralnym jest ideologizacja. Oni o niektórych problemach po prostu nie chcą słyszeć. Zakładają, że za wszystkimi słowami krytyki kryje się polityka, co jest absolutną nieprawdą, bo my na zajmowanie się polityką nie mamy czasu. Całkowicie pochłania nas bieżąca praca, rozmawiamy o organizacji sieci szkół, inwestycjach, pieniądzach, o tym, jak związać koniec z końcem.

Jak dużą część wydatków na szkoły w Lublinie pokrywa subwencja oświatowa?

W tym roku dostaniemy 500 mln zł i dokładnie tyle wydamy na pensje nauczycieli, oczywiście z wyłączeniem przedszkoli. Ale są też inne zadania bieżące, które subwencja powinna pokryć, wśród nich dotacje dla szkolnictwa niepublicznego. U nas to 130 mln złotych. Do tego dochodzą wynagrodzenia dla pracowników niepedagogicznych. Nie mówię już o remontach czy inwestycjach. Wszystkie nasze tegoroczne wydatki na oświatę sięgną 850 mln, czyli 350 mln musimy wyłożyć z budżetu miasta. Przez 30 lat samorząd nie doczekał się jasnego określenia, jakie konkretnie zadania mają być finansowane z subwencji – jest tylko ogólne stwierdzenie, że wydatki bieżące. Ale co się w nich konkretnie mieści? Do tej pory na to pytanie nie otrzymaliśmy odpowiedzi.

Może warto pozwać do sądu Ministerstwo Finansów i zażądać doszacowania subwencji?

W ubiegłym roku zastanawialiśmy się, czy złożyć pozew w związku z kosztami reformy oświaty. Na początku uzna-

liśmy, że to dobry pomysł. Zgromadziliśmy faktury na około 10 mln zł. Doszliśmy jednak do wniosku, że koszty sądowe i cała procedura będą nieporównywalnie wysokie w stosunku do spodziewanych efektów. Bo w gruncie rzeczy należałoby walczyć o znacznie większe pieniądze, które powinniśmy wydać, ale nie wydaliśmy, bo ich nie mieliśmy. A skoro nie wydaliśmy, to nie mamy faktur. Bardzo chcielibyśmy, żeby budynki po gimnazjach były w 100 proc. przygotowane dla dzieci z podstawówek, a nie są. Owszem, wymieniliśmy toalety i ławki, ale co na przykład z pomocami dydaktycznymi?

Proszę na koniec opowiedzieć o waszej reprezentacyjnej inwestycji oświatowej – budowie szkoły przy ulicy Berylowej.

Z tego obiektu będziemy naprawdę dumni. Widziałem w Polsce kilka nowych placówek edukacyjnych, ale miały niewiele wspólnego z tym, co my w Lublinie rozumiemy pod pojęciem nowoczesnej szkoły. U nas będzie zaawansowany system zarządzania energią, panele fotowoltaiczne, przestrzeń perfekcyjnie dopasowana do działalności edukacyjnej i wychowawczej, niezwykle nowoczesne obiekty sportowe, sala widowiskowa na ponad 300 osób. Szkoła zacznie działać 1 września, ale zainteresowanie rodziców i dzieci od kilku miesięcy jest ogromne, uczęszczanie do tej placówki będzie uchodziło za prestiżowe.

Koszt budowy?

70 mln zł. Całość z kredytu. Przyjęliśmy, że kredyty zaciągamy na inwestycje, na które mamy zagwarantowane dofinansowanie ze środków zewnętrznych oraz na inwestycje oświatowe. Lublin, podobnie jak wiele innych miast, od wielu lat nie ma własnych pieniędzy na inwestycje. Dochody własne wystarczają na wydatki bieżące.

Jak pan ocenia perspektywy dla lubelskiej oświaty?

Wciąż trwa dopasowywanie placówek do ubiegłorocznych zmian wymuszonych reformą wprowadzoną przez rząd. Lublin, podobnie jak wiele dużych miast, w najbliższych latach będzie musiał zmierzyć się z ważnym problemem – zmianą sie-

Podstawę programową trzeba napisać od początku, ale zanim to nastąpi należy zastanowić się, czego uczyć i jakich przedmiotów. Niedopuszczalna jest sytuacja, że dziecko kończy podstawówkę i nie wie, skąd pochodzą pieniądze na jego 500+. W szkołach nie ma edukacji prawnej, a społeczna jest bardzo słaba.

ci. Trzeba likwidować mniejsze placówki, których funkcjonowanie generuje ogromne koszty. W tym roku zamykamy szkołę, do której z powodu stopniowego wyludniania się dzielnicy chodzi zaledwie 60 uczniów. Coraz większe problemy będą z nauczycielami. Średni wiek nauczyciela w Polsce już dawno przekroczył 40 lat. Do zawodu nie przychodzą młodzi. Dzieje się tak dlatego, że osoba sprzątająca zarabia dziś więcej niż nauczyciel stażysta, a nawet kontraktowy. System wynagradzania stanął na głowie. Starzy, dobrzy pedagodzy będą odchodzić, a nowych nie będzie miał kto nauczyć, co znaczy być nauczycielem. Problemy środowiska dodatkowo pogłębiła likwidacja gimnazjów, która skrzywdziła nie tylko uczniów – porozbijała grona pedagogiczne mające doświadczenie i umiejętność pracy z młodzieżą w najtrudniejszym wieku. Jak w zawodzie nie pojawią się młodzi ludzie, to perspektywy polskiej oświaty rysują się raczej w ciemnych barwach. ■

Najnowsze technologie informatyczne dla wszystkich uczniów i nauczycieli

Rzeszów od lat stawia na autonomię szkół oraz osób nimi kierujących. Jest więc nie tylko liderem wzrostu gospodarczego w południowo-wschodniej Polsce, ale także zapewnia znaczny, wyższy niż inne miasta poziom edukacji. Rzeszów bezapelacyjnie zwyciężył w naszym rankingu w kategorii miast powyżej 100 tys. mieszkańców z wyższym niż średnia bezrobociem i niższymi niż przeciętna dochodami.

Postawienie się organu prowadzącego w roli podmiotu wspierającej działalność placówek oświatowych pozwoliło na wyzwolenie w dyrektorach, a w konsekwencji nauczycielach, uczniach i ich rodzicach, poczucia sprawczości, zaangażowania i kreatywności oraz stworzyło środowisko pracy otwarte na nowe inicjatywy, innowacje i łamanie schematów. Powszechnym zjawiskiem jest aktywny udział szkół w programach edukacyjnych finansowanych ze środków z-

wewnętrznych, wzbogacających nie tylko bazę dydaktyczną, ale przede wszystkim spektrum możliwości rozwoju uczniów i nauczycieli. Organ prowadzący również regularnie aplikuje o środki na realizację programów edukacyjnych kompleksowo wspierających działalność miejskiej oświaty w wybranych obszarach.

Edukacyjną i wychowawczą rolę szkół wzmacniają realizowane w każdej z nich dodatkowe zajęcia zarówno rozwijające pasje i zainteresowania uczniów, jak i te wyrównujące szanse edukacyjne dzieci z trudnościami. Codziennieścią są innowacje pedagogiczne w ramach zajęć obowiązkowych, ale także pozalekcyjnych. Szczególnie wyróżnić należy oddziaływania oparte na nowoczesnych technologiach, tj. zajęcia z robotyki, projektowanie, programowanie czy rozwijanie umiejętności technicznych. Tu wsparciem ze strony miasta jest udostępnienie szkołom i uczniom w ramach programu „Innowacyjna edukacja w Rzeszowie” bezpłatnych licencji pakietu Office365 oraz Minecraft Education Edition. Efektem wdrożenia pakietu jest dostęp do nowoczesnych narzędzi informatycznych zarówno w szkole, jak i w domu, zapewnienie bezpiecz-

nej komunikacji elektronicznej pomiędzy nauczycielem, uczniem i jego opiekunami, w tym możliwości elektronicznej multimedialnej pracy grupowej, monitorowanie na bieżąco pracy ucznia oraz jego wyników z możliwością interakcji online między nauczycielem i rodzicami ucznia – w ramach usługi e-wywiadówki. Uruchomiono platformę zdalnego nauczania typu e-learning, co umożliwi między innymi udział w zajęciach szkolnych uczniów chorych lub niepełnosprawnych przez internet. Stworzono dla nauczycieli elektroniczną platformę dziesięciu warsztatów i spotkań podnoszących ich kwalifikacje zawodowe i promujących dobre praktyki. Wdrożono dla uczniów platformę umożliwiającą nauczanie programowania i tworzenia aplikacji. Poszerzeniem tych idei na poziomie międzyszkolnym ma być – będące w fazie tworzenia przy Młodzieżowym Domu Kultury w Rzeszowie – Centrum Minecraft, Robotyki i Druku 3D.

Organ prowadzący stara się ponadto pozytywnie oddziaływać na rozwój dzieci i młodzieży, finansując dodatkową naukę drugiego języka obcego od IV klasy szkoły podstawowej czy naukę języka chińskiego w szkołach po-

Miasta powyżej 100 tys. mieszkańców z wyższym niż średnia bezrobociem i niższymi niż przeciętna dochodami

	Miasto
1	Rzeszów
2	Lublin
3	Tarnów
4	Koszalin
5	Częstochowa
6	Sosnowiec
7	Radom
8	Toruń
9	Legnica
10	Elbląg

Szkoła Podstawowa nr 18 w Rzeszowie. Fot. UM Rzeszów

Subwencja oświatowa dla Rzeszowa

2017 r. – **281 139 201,00 zł** – pokrywała 69,54 proc. ogółu wydatków oświatowych

2018 r. – **293 832 441,00 zł** – 67,34 proc.

2019 r. – **337 724 032,00 zł** – 67,68 proc.

nadpodstawowych (co może mieć niebagatelne znaczenie na współczesnym rynku pracy). Zielone światło zapalone zostało dla tworzenia oddziałów dwujęzycznych w szkołach podstawowych, z możliwością kontynuacji nauki w dwujęzycznym liceum ogólnokształcącym.

Miasto organizuje ponadto – przy udziale prowadzonych przez siebie placówek oraz podmiotów zewnętrznych – kompleksowe wspomaganie szkół i nauczycieli ze szczególnym ukierunkowaniem na kształtowanie u uczniów kompetencji kluczo-

wych, a więc takiego połączenia wiedzy, umiejętności i postaw, które są niezbędne dla potrzeb samorealizacji i rozwoju osobistego, aktywnego obywatelstwa, integracji społecznej oraz zatrudnienia.

Baza szkolna w Rzeszowie jest systematycznie modernizowana, aby spełniała jak najwyższe standardy bezpieczeństwa, ale także w zakresie jakości świadczenia usług edukacyjnych, ergonomii i estetyki. W Rzeszowie – w związku z ostatnią reformą oświatową – nie została zlikwidowana żadna szkoła, a całość dotychczasowych zasobów zachowała swoje oświatowe przeznaczenie. Utworzono też nowe jednostki odpowiadające na potrzeby mieszkańców rozwijających się osiedli. Także ze względu na ten aspekt miasto planuje dalsze inwestycje – budowę dwóch samodzielnych przedszkoli i zespołu szkolno-przedszkolnego. ■

Miasto finansuje dodatkową naukę drugiego języka obcego od IV klasy szkoły podstawowej oraz naukę języka chińskiego w szkołach ponadpodstawowych – co może mieć niebagatelne znaczenie na rynku pracy. Zielone światło zapalone jest dla tworzenia oddziałów dwujęzycznych w podstawówkach.

Europa pomaga lesznowlskim szkołom

Lesznowola to jedna z bogatszych polskich gmin. W szkołach sama finansuje wiele zajęć pozalekcyjnych oraz liczne konkursy. Nauczyciele zarabiają powyżej średnich, a wysokość dodatków funkcyjnych dla dyrektorów szkół sięga 95 proc. wynagrodzenia zasadniczego. Gmina może się poszczycić wieloma projektami edukacyjnymi finansowanymi ze środków unijnych. To wszystko dało jej pierwsze miejsce w kategorii gmin 20–100 tys. mieszkańców.

W podwarszawskiej Lesznowoli funkcjonuje pięć publicznych szkół podstawowych, do których uczęszcza prawie 4 tys. uczniów – jednak to się niedługo zmieni, bo na ukończeniu jest kolejna placówka (w Zamieniu), która pomieści 800 uczniów oraz oddziały przedszkolne. W gminie działa też pięć przedszkoli publicznych dla 520 dzieci.

Lesznowlskie szkoły realizują wiele projektów współfinansowanych ze środków unijnych. W ramach programu POWER, wspólnie ze szkołami z Czech i Hiszpanii, prowadzony jest projekt „Nauczyciel nowej generacji”. Z programu Erasmus+ realizowane jest partnerstwo szkół APPIC Learning. Ten sam program finansuje projekty: „Cogito Ergo

Sum – krytyczne myślenie w walce z uprzedzeniami”, „Na styku kultur – podnoszenie umiejętności komunikacji w szkole wielokulturowej” oraz „Granice mojego języka są granicami mojego świata”. W zeszłym roku zakończył się jeszcze jeden projekt, w ramach którego dyrektorzy szlifowali znajomość języka angielskiego.

Ponadto szkoły uczestniczą w projekcie przygotowanym przez Centrum Nauki Kopernik – stworzono warunki dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu.

Gmina finansuje szeroki wachlarz zajęć pozalekcyjnych z własnych środków: wyrównawcze, przedmiotowe koła zainteresowań, zajęcia przygotowujące do sprawdzianów i egzaminów, rozwijające zainteresowania czy sportowe. Przeznaczona na nie w zeszłym roku 650 tys. zł. W sumie wydatki będące na szkoły w Lesznowoli pochłonęły w 2019 roku prawie 70 mln zł. Dodatkowo na inwestycje wydano prawie 28 mln zł. Subwencja oświatowa wyniosła zaś niewiele ponad 47 milionów, a dotacja przedszkolna – trochę ponad 2 miliony zł. Nauczyciel stażysta zarabia 3375,55 zł, a dyplomowany – 6141,09 zł. Na nagrody wydano w 2019 roku 435 tys. zł.

Dyrektorzy dostają dodatki funkcyjne (procent od wynagrodzenia zasadniczego) wedle zasady:

- dyrektor szkoły 8-oddziałowej: 25–55 proc. miesięcznie;
- dyrektor szkoły 9–16 oddziałów: 30–60 proc.;
- dyrektor szkoły 17 i więcej oddziałów: 45–95 proc. ■

Miasta i gminy 20–100 tys. mieszkańców

	Miasto
1	Lesznowola
2	Józefów
3	Trzebownik
4	Kobyłka
5	Nisko
6	Cieszyn
7	Legionowo
8	Zabierzów
9	Piaseczno
10	Brzozów

Wizualizacja szkoły w Zamieniu. Fot. UG Lesznowola

Trzebownisko wspiera edukację

Stopa bezrobocia w powiecie rzeszowskim jest wysoka, pod koniec stycznia wynosiła 8 proc. Między innymi dlatego gmina Trzebownisko znalazła się w rankingu w kategorii miast i gmin 20–100 tys. mieszkańców z terenów o niższych dochodach i wyższym bezrobociu, zajmując w niej pierwsze miejsce. Tutejsze szkoły osiągają świetne wyniki na egzaminach. Prowadzone są w nich dodatkowe zajęcia finansowane przez samorząd, a nauczyciele zarabiają na tyle dużo, że nie wypłaca się dodatku uzupełniającego.

Fot. UG Trzebownisko

W gminie Trzebownisko funkcjonuje 9 szkół podstawowych, do których uczęszcza 2020 uczniów. Tyle samo jest tu przedszkoli samorządowych, w których opiekę otrzymuje 770 dzieci – do kolejnych 6 przedszkoli niepublicznych chodzi 355 dzieci. Na ten cel gmina przeznaczyła w zeszłym roku subwencję oświatową w wysokości 22 mln 777 tys. 319 zł i dotację przedszkolną – 1 mln 112 tys. 579 zł. Wydatki inwestycyjne na szkoły i przedszkola w 2019 roku wyniosły ponad 4,1 mln zł.

Z corocznych sprawozdań z wyników egzaminów w szkołach, składanych radzie gminy, wynikało w 2019 roku, że wyniki egzaminów klas ósmych i gimnazjalnych były lepsze od powiatowych, wojewódzkich i krajowych. To zasługa między innymi dodatkowych zajęć organizowanych przez gminę, np. języka niemieckiego od

IV klasy czy angielskiego w przedszkolach. Ponadto w szkołach prowadzone są: SKS, chór, zajęcia z robotyki, kółka taneczne czy drużyna strzelców. Szkoły biorą też udział w projektach rządowych: „Aktywna tablica”, „Owoce w szkole”, Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, „Posiłek w szkole”.

Gmina zachęca uczniów do wyjątkowej pracy wypłacając stypendia za wyniki w nauce. W 2019 roku 175 uczniów otrzymało w sumie prawie 273 tys. zł. Organizowane są też konkursy szkolne i gminne, za które uczniowie otrzymują drobne nagrody.

Także nauczyciele są motywowani do pracy z młodzieżą, między innymi poprzez pensje wyższe niż wymagane średnia (gmina nie wypłaca dodatku uzupełniającego). Mogą też liczyć na nagrody dyrektora i wójta. ■

Miasta i gminy 20–100 tys. mieszkańców z terenów o niższych dochodach i wyższym bezrobociu

	Miasto
1	Trzebownisko
2	Nisko
3	Brzozów
4	Jarosław
5	Boguchwała
6	Wołomin
7	Bartoszyce
8	Łańcut
9	Andrychów
10	Kęty

Świadoma polityka edukacyjna przynosi efekty

Gmina Michałowice prowadzi trzy szkoły podstawowe, dwa przedszkola i... jedno liceum. To jak na gminę wiejską sytuacja wyjątkowa, pokazująca jednak, jak bardzo ceni się tu edukację.

Fot. Mariusz Marcysiak

licząca niewiele ponad 10 tys. mieszkańców gmina na Mazowszu, sąsiadująca z Pruszkowem, wydaje na oświatę ponad 36 mln zł rocznie (wydatki bieżące łącznie). Z subwencji i dotacji przedszkolnej dostaje 32 mln zł. We wszystkich szkołach odbywają się zajęcia rozwijające zainteresowania i kreatywność, dla uczniów zdolnych oraz innowacyjne, np. teatralne, filmowe, literackie, szachy itp.

W 2019 roku średnie wynagrodzenie nauczycieli mianowanych w Michałowicach było wyższe od wymaganego o 605 zł, a nauczycieli dyplomowanych – o 971 zł.

Koszt tych zajęć to ok. 7 tys. zł miesięcznie w każdej ze szkół. Rocznie – 250 tys. zł w skali całej gminy. W 2018 roku gmina podwyższyła dodatki motywacyjne dla nauczycieli w szkołach i przedszkolach. – 10 proc. kwoty na wynagrodzenia przeznaczamy na dodatki motywacyjne – mówi Ewa Wierzgała, dyrektor Centrum Usług Wspólnych w Michałowicach. Podniesiono także górną granicę dodatku, jaki może otrzymać nauczyciel, do 1300 zł. Od września 2019 roku gmina podwyższyła też wszystkim nauczycielom dodatek za wychowawstwo w przedszkolach i szkołach – do 400 zł. To kwota wyższa od tej wprowadzonej ustawą w całym kraju.

– Nasi nauczyciele od lat przekraczają wyznaczone rozporządzeniem średnie wynagrodzenia. W 2019 roku wynagrodzenie nauczycieli mianowanych w gminnych placówkach oświatowych było wyższe od wymaganego o 605 zł, a nauczycieli dyplomowanych o 971 zł – mówi Ewa Wierzgała. Od września 2019 roku zostały znacząco zwiększone środki na nagrody dla nauczycieli. W tym roku gmina przeznaczyła na nie 507 tys. zł.

Od wielu lat władze gminy interesują się efektami swojej pracy. – Otrzymujemy wyniki egzaminów ósmoklasistów od Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej. Zestawiamy je z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi. Oddzielnie porównujemy wyniki naszych dzieci z wynikami ósmoklasistów z Warszawy, bo nasi uczniowie aplikują najczęściej do szkół warszawskich. Dopóki były gimnazja sporządzaliśmy wykresy obrazujące wartość EWD dla każdej szkoły – mówi dyrektor CUW. ■

Najlepsze gminy poniżej 20 tys. mieszkańców

	Miasto
1	Podkowa Leśna
2	Łęknica
3	Michałowice
4	Oksa
5	Boronów
6	Opatowiec
7	Wielkie Oczy
8	Suchań
9	Repki
10	Młynarze

Jak utrzymać wysoki poziom?

Laureat rankingu wśród gmin o niższych dochodach i wyższym bezrobociu nie prowadzi jakichś specjalnych działań analizujących wyniki i jakość edukacji. Dwie niewielkie szkoły i wymagająca społeczność rodziców – wystarczają. Do tego dochodzą spore nakłady na edukację z własnych środków.

Gmina Wielkie Oczy leży przy samej granicy z Ukrainą, niedaleko przejścia granicznego Korczowa i drogi na Lwów. Nieco ponad 3800 mieszkańców na 146 km kw. Dwie niewielkie szkoły. Do jednej, łącznie z przedszkolem, chodzi 223 uczniów (63 w przedszkolu). Do drugiej – 183 uczniów z punktem przedszkolnym. W rocznikach jest od kilkunastu do dwudziestu kilku osób.

Co charakterystyczne dla obszarów wiejskich, przy niewielkich szkołach w gminie występuje duży rozstrzał pomiędzy wydatkami bieżącymi na oświatę (ponad 6,1 mln zł) a dochodami z subwencji oraz dotacji (jedenie 3,7 mln zł – w porównaniu z opisywanymi wcześniej Podkówną Leśną czy Michałowicami ogromna różnica na niekorzyść). Niestety, ze stratą dla takich gmin rząd już w 2016 roku zablokował możliwość likwidacji i przekazywania szkół, czyli drogę do ewentualnych oszczędności. W ten sposób najbardziej uderzył w szanse rozwojowe obszarów wiejskich, odbierając im możliwość decydowania o swoich wydatkach i zmniejszając realną możliwość wygospodarowania środków na inwestycje. W tym samym czasie bogate miasteczka do 5 tys. mieszkańców i gminy wiejskie z dużymi zbiorczymi szkołami mogły sobie pozwolić na znaczące wydatki na oświatę (wysokie zarobki nauczycieli, doposażenie placówek, nowoczesne narzędzia edukacyjne itd.) bez naruszania własnych środków na dofinansowanie zadań oświatowych. Mimo ograniczeń gmina Wielkie Oczy zapewnia uczniom możliwość korzystania z szerokiego wachlarza zajęć nie tylko rozwijających uzdolnienia, ale także wyrównujących bra-

ki edukacyjne, m.in takich, jak dodatkowe kółka przedmiotowe, zajęcia sportowe, szachy, warsztaty, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zespół wokalnoinstrumentalny, szkoła gitarowa, rytmika, gimnastyka korekcyjna, wyjazdy na zawody sportowe. Na te zajęcia gmina przeznacza miesięcznie ok. 6300 zł.

Trudno powiedzieć, czy ze względu na próbę oszczędzania, czy z nieuwagi, gmina w ostatnich latach wypłacała już (jednorazowe dodatki uzupełniające, wynikające z nieosiągnięcia obowiązkowego wynagrodzenia nauczycieli tzw. średnich) na różnych stopniach awansu zawodowego (mianowanych lub dyplomowanych). To oznacza, że wszyscy nauczyciele na danym stopniu awansu, niezależnie od nakładu pracy i osiągnięć, otrzymują do podziału pewną kwotę. Jednocześnie pula nagród dla nauczycieli to jedynie 6 tys. zł rocznie.

Bogato wygląda lista programów, z których korzystają szkoły w gminie. To m.in.: „Aktywna tablica”, „Szkolny Klub Sportowy”, „Mleko i owoce w szkole” oraz Program Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej Szkół OSE, a wcześniej także Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa oraz „Wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w szkołach w sprzęt i aparaturę medyczną”. ■

Gminy poniżej 20 tys. mieszkańców z terenów o niższych dochodach i wyższym bezrobociu

	Miasto
1	Wielkie Oczy
2	Tczów
3	Wilkołaz
4	Czarnocin
5	Jasienica Rosielna
6	Grębów
7	Haczów
8	Zagnańsk
9	Dobre
10	Komarów-Osada

Ze stratą dla małych gmin rząd w 2016 roku zablokował możliwość likwidacji i przekazywania szkół, czyli drogę do ewentualnych oszczędności. W ten sposób najbardziej uderzył w szanse rozwojowe obszarów wiejskich, odbierając im możliwość decydowania o swoich wydatkach i zmniejszając realną możliwość wygospodarowania środków na inwestycje.

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1	Podkowa Leśna	mazowieckie	grodziski
2	Łęknica	lubuskie	żarski
3	Lesznowola	mazowieckie	piaseczyński
4	Michałowice	mazowieckie	pruszkowski
5	Józefów	mazowieckie	otwocki
6	Oksa	świętokrzyskie	jędrzejowski
7	Boronów	śląskie	lubliniecki
8	Trzebownik	podkarpackie	rzeszowski
9	Opatowiec	świętokrzyskie	kazimierski
10	Wielkie Oczy	podkarpackie	lubaczowski
11	Suchań	zachodniopomorskie	stargardzki
12	Repki	mazowieckie	sokołowski
13	Młynarze	mazowieckie	makowski
14	Czernica	dolnośląskie	wrocławski
15	Tczów	mazowieckie	zwoleński
16	Poraj	śląskie	myszkowski
17	Ksawerów	łódzkie	pabianicki
18	Suchy Las	wielkopolskie	poznański
19	Wilkołaz	lubelskie	kraśnicki
20	Czarnocin	świętokrzyskie	kazimierski
21	Parzęczew	łódzkie	zgierski
22	Imielno	świętokrzyskie	jędrzejowski
23	Kobiór	śląskie	pszczyński
24	Zduńska Wola	łódzkie	zduńskowolski
25	Chrzastowice	opolskie	opolski
26	Leżajsk	podkarpackie	leżajski
27	Zakrzewo	wielkopolskie	złotowski
28	Milanówek	mazowieckie	grodziski
29	Zębowice	opolskie	oleski
30	Radłów	opolskie	oleski
31	Kobyłka	mazowieckie	wołomiński
32	Jasienica Rosielna	podkarpackie	brzozowski
33	Tomaszów Mazowiecki	łódzkie	tomaszowski
34	Przeworsk	podkarpackie	przeworski
35	Grębów	podkarpackie	tarnobrzeski
36	Nisko	podkarpackie	nizański
37	Jordanów	małopolskie	suski
38	Haczów	podkarpackie	brzozowski
39	Zagnańsk	świętokrzyskie	kielecki
40	Cieszyn	śląskie	cieszyński
41	Dobre	kujawsko-pomorskie	radziejowski
42	Komarów-Osada	lubelskie	zamojski
43	Rzeczniów	mazowieckie	lipski
44	Legionowo	mazowieckie	legionowski
45	Zabierzów	małopolskie	krakowski
46	Piaseczno	mazowieckie	piaseczyński
47	Czarna	podkarpackie	łańcucki
48	Brzozów	podkarpackie	brzozowski

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
49	Regnów	łódzkie	rawski
50	Sanok	podkarpackie	sanocki
51	Besko	podkarpackie	sanocki
52	Lipnik	świętokrzyskie	opatowski
53	Rzeszów	podkarpackie	m. Rzeszów
54	Terespol	lubelskie	białski
55	Urszulin	lubelskie	włodawski
56	Konstancin-Jeziorna	mazowieckie	piaseczyński
58	Karczmiska	lubelskie	opolski
58	Raszyn	mazowieckie	pruszkowski
59	Karpacz	dolnośląskie	jeleniogórski
60	Domaradz	podkarpackie	brzozowski
61	Wyry	śląskie	mikołowski
62	Raciążek	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski
63	Krzyżanowice	śląskie	raciborski
64	Niebylec	podkarpackie	strzyżowski
65	Sławoborze	zachodniopomorskie	świdwiński
66	Międzyzdroje	zachodniopomorskie	kamiński
67	Jarosław	podkarpackie	jarosławski
68	Buczkowice	śląskie	bielski
69	Chodów	wielkopolskie	kolski
70	Rossosz	lubelskie	białski
71	Głogów Małopolski	podkarpackie	rzeszowski
72	Domanice	mazowieckie	siedlecki
73	Łowicz	łódzkie	łowicki
74	Górzno	mazowieckie	garwoliński
75	Myślenice	małopolskie	myślenicki
77	Harasiuki	podkarpackie	nizański
77	Bierawa	opolskie	kędzierzyńsko-kozielski
78	Ząbki	mazowieckie	wołomiński
79	Hażlach	śląskie	cieszyński
80	Wysokie Mazowieckie	podlaskie	wysokomazowiecki
81	Krapkowice	opolskie	krapkowicki
82	Sokołów Podlaski	mazowieckie	sokołowski
83	Nowe Piekuty	podlaskie	wysokomazowiecki
84	Gorlice	małopolskie	gorlicki
85	Sztutowo	pomorskie	nowodworski
86	Tarnowskie Góry	śląskie	tarnogórski
87	Ślemień	śląskie	żywiecki
88	Konopiska	śląskie	częstochowski
89	Kozy	śląskie	bielski
90	Frombork	warmińsko-mazurskie	braniewski
91	Złotów	wielkopolskie	złotowski
93	Niedrzwica Duża	lubelskie	lubelski
93	Miedziana Góra	świętokrzyskie	kielecki
93	Parchowo	pomorskie	bytowski
95	Skoroszyce	opolskie	nyski
97	Radgoszcz	małopolskie	dąbrowski

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
97	Bystra-Sidzina	małopolskie	suski
98	Lublin	lubelskie	m. Lublin
99	Kochanowice	śląskie	lubliniecki
100	Maków Podhalański	małopolskie	suski
101	Powidz	wielkopolskie	śłupecki
102	Oświęcim	małopolskie	oświęcimski
103	Czajków	wielkopolskie	ostrzeszowski
104	Ruda Maleniecka	świętokrzyskie	konecki
105	Krosno	podkarpackie	m. Krosno
106	Przeworsk	podkarpackie	przeworski
107	Frysztak	podkarpackie	strzyżowski
108	Wola Uhruska	lubelskie	włodawski
110	Sieniawa	podkarpackie	przeworski
110	Dobrzeń Wielki	opolskie	opolski
111	Jakubów	mazowieckie	miński
112	Kleszczewo	wielkopolskie	poznański
113	Skoczów	śląskie	cieszyński
114	Nowy Sącz	małopolskie	m. Nowy Sącz
115	Dzikowiec	podkarpackie	kolbuszowski
116	Kobiele Wielkie	łódzkie	radomszczański
117	Zielonki	małopolskie	krakowski
118	Poświętne	łódzkie	opoczyński
120	Polska Cerekiew	opolskie	kędzierzyńsko-kozielski
120	Wadowice	małopolskie	wadowicki
121	Ćmielów	świętokrzyskie	ostrowiecki
122	Rozdrażew	wielkopolskie	krotoszyński
123	Lipiany	zachodniopomorskie	pyrzycki
124	Tuplice	lubuskie	żarski
125	Boguchwała	podkarpackie	rzeszowski
126	Biała	łódzkie	wieluński
127	Wieliczka	małopolskie	wielicki
128	Cieszanów	podkarpackie	lubaczowski
129	Markłowice	śląskie	wodzisławski
130	Halinów	mazowieckie	miński
131	Sabnie	mazowieckie	sokołowski
132	Korycin	podlaskie	sokółski
133	Węgrów	mazowieckie	węgrowski
134	Szastarka	lubelskie	kraśnicki
135	Iwaniska	świętokrzyskie	opatowski
136	Lelów	śląskie	częstochowski
137	Goczałkowice-Zdrój	śląskie	pszczyński
139	Garwolin	mazowieckie	garwoliński
139	Łodygowice	śląskie	żywiecki
140	Brwinów	mazowieckie	pruszkowski
141	Dąbrowa Zielona	śląskie	częstochowski
142	Walce	opolskie	krapkowicki
143	Masłowice	łódzkie	radomszczański
144	Wiślica	świętokrzyskie	buski

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
145	Ujazd	łódzkie	tomaszowski
146	Nekla	wielkopolskie	wrzesiński
147	Kuryłówka	podkarpackie	leżajski
149	Chelmek	małopolskie	oświęcimski
149	Żurawica	podkarpackie	przemyski
150	Męcinka	dolnośląskie	jaworski
151	Świerczów	opolskie	namysłowski
152	Czorsztyn	małopolskie	nowotarski
153	Żyrzyn	lubelskie	puławski
154	Jeleniewo	podlaskie	suwalski
155	Skarbimierz	opolskie	brzeski
156	Brzeziny	łódzkie	brzeziński
157	Wojcieszów	dolnośląskie	złotoryjski
158	Gostycyn	kujawsko-pomorskie	tucholski
159	Świlcza	podkarpackie	rzeszowski
160	Domaniów	dolnośląskie	oławski
161	Lubliniec	śląskie	lubliniecki
162	Pacyna	mazowieckie	gostyniński
163	Pyzdry	wielkopolskie	wrzesiński
164	Wołomin	mazowieckie	wołomiński
165	Bobrowniki	kujawsko-pomorskie	lipnowski
166	Biała	opolskie	prudnicki
168	Żółkiewka	lubelskie	krasnostawski
168	Niwiska	podkarpackie	kolbuszowski
169	Knyszyn	podlaskie	moniecki
170	Morawica	świętokrzyskie	kielecki
171	Piekoszów	świętokrzyskie	kielecki
172	Sławno	zachodniopomorskie	sławieński
174	Cisek	opolskie	kędzierzyńsko-kozielski
174	Słomniki	małopolskie	krakowski
175	Łazy	śląskie	zawierciański
176	Bochnia	małopolskie	bocheński
177	Rędziny	śląskie	częstochowski
178	Bačkowice	świętokrzyskie	opatowski
179	Sokołów Małopolski	podkarpackie	rzeszowski
180	Otwock	mazowieckie	otwocki
181	Kaźmierz	wielkopolskie	szamotulski
182	Andrespol	łódzkie	łódzki wschodni
184	Janów Lubelski	lubelskie	janowski
184	Chybie	śląskie	cieszyński
185	Lipowa	śląskie	żywiecki
186	Lubniewice	lubuskie	sulęciński
187	Kolsko	lubuskie	nowosolski
188	Kańczuga	podkarpackie	przeworski
190	Rudziniec	śląskie	gliwicki
190	Białystok	podlaskie	m. Białystok
191	Klucze	małopolskie	olkuski
192	Bałtów	świętokrzyskie	ostrowiecki

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
193	Borów	dolnośląskie	strzebiński
194	Tworóg	śląskie	tarnogórski
195	Wisła	śląskie	cieszyński
196	Szadek	łódzkie	zdunowski
198	Lutowiska	podkarpackie	bieszczadzki
198	Włocławek	kujawsko-pomorskie	włocławski
199	Szudziałowo	podlaskie	sokółski
200	Niepołomice	małopolskie	wielicki
202	Bartoszyce	warmińsko-mazurskie	bartoszycki
202	Świerklaniec	śląskie	tarnogórski
203	Wierzchna	łódzkie	wieluński
204	Ożarów Mazowiecki	mazowieckie	warszawski zachodni
205	Czyże	podlaskie	hajnowski
206	Łańcut	podkarpackie	łańcucki
207	Świdnica	lubuskie	zielonogórski
208	Rościszewo	mazowieckie	sierpecki
210	Sztubin	podlaskie	augustowski
210	Wolbórz	łódzkie	piotrkowski
211	Łąskie	małopolskie	nowotarski
212	Rytków	małopolskie	nowosądecki
213	Bobrowniki	śląskie	będziński
214	Andrychów	małopolskie	wadowicki
215	Bukowsko	podkarpackie	sanocki
216	Kroczyce	śląskie	zawierciański
217	Józefów nad Wisłą	lubelskie	opolski
218	Przemyśl	podkarpackie	przemyski
220	Izabelin	mazowieckie	warszawski zachodni
220	Luboń	wielkopolskie	poznański
221	Dąbrowa Biskupia	kujawsko-pomorskie	inowrocławski
222	Bodzentyn	świętokrzyskie	kielecki
223	Parczew	lubelskie	parczewski
224	Strzeleczyce	opolskie	krapkowicki
225	Witonia	łódzkie	łęczycki
226	Szczawno-Zdrój	dolnośląskie	wałbrzyski
227	Piastów	mazowieckie	pruszkowski
228	Moryń	zachodniopomorskie	gryfiński
229	Tokarnia	małopolskie	myślenicki
231	Krzynowłoga Mała	mazowieckie	przasnyski
231	Lasowice Wielkie	opolskie	kluczborski
232	Kęty	małopolskie	oświęcimski
233	Olsztyn	śląskie	częstochoowski
234	Świdnik	lubelskie	świdnicki
235	Cisna	podkarpackie	leski
236	Wielowieś	śląskie	gliwicki
237	Alwernia	małopolskie	chrzanowski
238	Ustrzyki Dolne	podkarpackie	bieszczadzki
239	Dłutów	łódzkie	pabianicki
240	Ogrodzieniec	śląskie	zawierciański

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
242	Kluczewsko	świętokrzyskie	włoszczowski
242	Reńska Wieś	opolskie	kędzierzyńsko-kozielski
242	Rymanów	podkarpackie	krośnieński
244	Krasne	podkarpackie	rzeszowski
245	Dębica Kaszubska	pomorskie	słupski
248	Sławatycze	lubelskie	białski
248	Miłakowo	warmińsko-mazurskie	ostródzki
248	Rojewo	kujawsko-pomorskie	inowrocławski
248	Księżpol	lubelskie	biłgorajski
250	Parysów	mazowieckie	garwoliński
251	Celestynów	mazowieckie	otwocki
252	Orla	podlaskie	bielski
253	Gorlice	małopolskie	gorlicki
254	Ostrów Lubelski	lubelskie	lubartowski
255	Hańsk	lubelskie	włodawski
256	Brzeg	opolskie	brzeski
257	Grabowiec	lubelskie	zamojski
258	Oporów	łódzkie	kutnowski
259	Dąbrowa	opolskie	opolski
260	Igołomia-Wawrzeńczyce	małopolskie	krakowski
261	Sterdyń	mazowieckie	sokołowski
262	Kłaj	małopolskie	wielicki
263	Puńsk	podlaskie	sejneński
265	Wilków	lubelskie	opolski
265	Zebrzydowice	śląskie	cieszyński
266	Tymbark	małopolskie	limanowski
267	Drwinia	małopolskie	bocheński
268	Radłów	małopolskie	tarnowski
269	Mielec	podkarpackie	mielecki
270	Szczucin	małopolskie	dąbrowski
272	Wleń	dolnośląskie	lwówecki
272	Kielce	świętokrzyskie	m. Kielce
273	Przedbórz	łódzkie	radomszczański
274	Krzeszowice	małopolskie	krakowski
275	Jedlnia-Letnisko	mazowieckie	radomski
277	Bielany	mazowieckie	sokołowski
277	Kocierzew Południowy	łódzkie	łowicki
278	Pietrowice Wielkie	śląskie	raciborski
279	Chrzanów	małopolskie	chrzanowski
281	Puszcza Mariańska	mazowieckie	żyrardowski
281	Grabów nad Pilicą	mazowieckie	kozienski
282	Świątniki Górne	małopolskie	krakowski
283	Karsin	pomorskie	kościerski
284	Gać	podkarpackie	przeworski
285	Branice	opolskie	głubczycki
287	Złoty Stok	dolnośląskie	ząbkowicki
287	Wieruszów	łódzkie	wieruszowski
289	Kodeń	lubelskie	białski

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
289	Pszczew	lubuskie	międzyrzecki
290	Nowy Korczyn	świętokrzyskie	buski
291	Wilczęta	warmińsko-mazurskie	braniewski
292	Narol	podkarpackie	lubaczowski
293	Koło	wielkopolskie	kolski
294	Gozdnica	lubuskie	żagański
295	Dębowiec	śląskie	cieszyński
296	Czchów	małopolskie	brzeski
297	Łukowa	lubelskie	biłgorajski
298	Rzeczyca	łódzkie	tomaszowski
299	Grajewo	podlaskie	grajewski
301	Żelechów	mazowieckie	garwoliński
301	Lipnica Murowana	małopolskie	bocheński
302	Pozezdrze	warmińsko-mazurskie	węgorzewski
303	Myszyniec	mazowieckie	ostrołęcki
304	Juchnowiec Kościelny	podlaskie	białostocki
305	Mykanów	śląskie	częstochoowski
306	Zawady	podlaskie	białostocki
307	Żelechlinek	łódzkie	tomaszowski
309	Solina	podkarpackie	leski
309	Pakosławice	opolskie	nyski
310	Waganiec	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski
311	Przyrów	śląskie	częstochoowski
312	Pierzchnica	świętokrzyskie	kielecki
313	Rusiec	łódzkie	bełchatowski
314	Kraków	małopolskie	m. Kraków
315	Kościierzyna	pomorskie	kościerski
316	Sarnaki	mazowieckie	łosicki
317	Wilkowice	śląskie	bielski
318	Raniżów	podkarpackie	kolbuszowski
319	Bierzwnik	zachodniopomorskie	choszczeński
320	Jastarnia	pomorskie	pucki
322	Limanowa	małopolskie	limanowski
322	Mikołów	śląskie	mikołowski
323	Biecz	małopolskie	gorlicki
324	Lubowidz	mazowieckie	żuromiński
325	Chmielnik	podkarpackie	rzeszowski
326	Janów Podlaski	lubelskie	białski
327	Stare Babice	mazowieckie	warszawski zachodni
328	Bielice	zachodniopomorskie	pyrzycki
329	Brody	lubuskie	żarski
330	Gowarczów	świętokrzyskie	konecki
331	Kudowa-Zdrój	dolnośląskie	kłodzki
332	Wilczyce	świętokrzyskie	sandomierski
333	Majdan Królewski	podkarpackie	kolbuszowski
334	Bielsk Podlaski	podlaskie	bielski
335	Siewierz	śląskie	będziński
336	Latowicz	mazowieckie	miński

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
338	Aleksandrów Kujawski	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski
338	Legnickie Pole	dolnośląskie	legnicki
339	Dobre Miasto	warmińsko-mazurskie	olsztyński
341	Tłuszcz	mazowieckie	wołomiński
341	Błazowa	podkarpackie	rzeszowski
342	Kałuszyn	mazowieckie	miński
343	Polanka Wielka	małopolskie	oświęcimski
345	Gidle	łódzkie	radomszczański
345	Jordanów	małopolskie	suski
347	Sypniewo	mazowieckie	makowski
347	Ropczyce	podkarpackie	ropczycko-sędziszowski
348	Strumień	śląskie	cieszyński
350	Wapno	wielkopolskie	wągrowiecki
350	Mielnik	podlaskie	siemiatycki
351	Osiek	pomorskie	starogardzki
352	Wymiarki	lubuskie	żagański
353	Dydnia	podkarpackie	brzozowski
354	Stary Brus	lubelskie	włodawski
355	Radziejów	kujawsko-pomorskie	radziejowski
356	Nowa Słupia	świętokrzyskie	kielecki
357	Piaski	wielkopolskie	gostyński
358	Huszlew	mazowieckie	łosicki
360	Policzna	mazowieckie	zwolenński
360	Radziejowice	mazowieckie	żyrardowski
362	Dominowo	wielkopolskie	średzki
362	Szczekociny	śląskie	zawierciański
364	Gierałtówice	śląskie	gliwicki
364	Łuków	lubelskie	lukowski
365	Tereszpol	lubelskie	biłgorajski
366	Radziechowy-Wieprz	śląskie	żywiecki
367	Zaleszany	podkarpackie	stalowowolski
369	Jastrząb	mazowieckie	szymborski
369	Dynów	podkarpackie	rzeszowski
370	Nowa Dęba	podkarpackie	tarnobrzeski
372	Wielka Wieś	małopolskie	krakowski
372	Sucha Beskidzka	małopolskie	suski
373	Krasnopol	podlaskie	sejneński
374	Skórcz	pomorskie	starogardzki
375	Jerzmanowice-Przegonia	małopolskie	krakowski
377	Konstantynów Łódzki	łódzkie	pabianicki
377	Szpyłszki	podlaskie	suwalski
377	Błonie	mazowieckie	warszawski zachodni
379	Tuchomie	pomorskie	bytowski
380	Olszanica	podkarpackie	leski
381	Gryfów Śląski	dolnośląskie	lwówecki
382	Wiązownica	podkarpackie	jarosławski
383	Kalwaria Zebrzydowska	małopolskie	wadowicki
384	Bukowno	małopolskie	olkuski

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
385	Będków	łódzkie	tomaszowski
386	Zakopane	małopolskie	tatrzański
387	Komprachcice	opolskie	opolski
388	Międzyrzec Podlaski	lubelskie	białski
389	Kowal	kujawsko-pomorskie	włocławski
391	Sadowie	świętokrzyskie	opatowski
391	Lewin Kłodzki	dolnośląskie	kłodzki
393	Słupia	łódzkie	skierniewicki
393	Łeba	pomorskie	łęborski
395	Lubrza	opolskie	prudnicki
395	Turek	wielkopolskie	turecki
396	Sieradz	łódzkie	sieradzki
397	Biesiekierz	zachodniopomorskie	koszaliński
399	Ochoznica Dolna	małopolskie	nowotarski
399	Dąbrówka	mazowieckie	wołomiński
401	Puck	pomorskie	pucki
401	Padew Narodowa	podkarpackie	mielecki
402	Tuszyn	łódzkie	łódzki wschodni
403	Kolonowskie	opolskie	strzelecki
405	Tarnowiec	podkarpackie	jasielski
405	Borowa	podkarpackie	mielecki
406	Srokowo	warmińsko-mazurskie	kętrzyński
407	Jeżowe	podkarpackie	niżański
408	Borzytuchom	pomorskie	bytowski
409	Sławków	śląskie	będziński
410	Płońnica	warmińsko-mazurskie	działdowski
411	Marki	mazowieckie	wołomiński
412	Lubiszyn	lubuskie	gorzowski
413	Jasień	lubuskie	żarski
414	Marciszów	dolnośląskie	kamiennogórski
415	Stężycza	pomorskie	kartuski
416	Obryte	mazowieckie	pułtuski
417	Bejsce	świętokrzyskie	kazimierski
419	Siepraw	małopolskie	myslenicki
419	Sopot	pomorskie	m. Sopot
420	Sianów	zachodniopomorskie	koszaliński
421	Bielawy	łódzkie	łowicki
422	Orchowo	wielkopolskie	śłupecki
423	Studzienice	pomorskie	bytowski
424	Czermin	podkarpackie	mielecki
425	Rychliki	warmińsko-mazurskie	elbląski
426	Tarnów	małopolskie	m. Tarnów
427	Nowe Miasteczko	lubuskie	nowosolski
428	Fajslawice	lubelskie	krasnostawski
430	Strawczyn	świętokrzyskie	kielecki
430	Lipusz	pomorskie	kościerski
431	Garbatka-Letnisko	mazowieckie	kozienicki
432	Złotniki Kujawskie	kujawsko-pomorskie	inowrocławski

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
433	Krasnystaw	lubelskie	krasnostawski
434	Stegna	pomorskie	nowodworski
435	Kołaczyce	podkarpackie	jasielski
436	Skulsk	wielkopolskie	koniński
438	Sienno	mazowieckie	lipski
438	Tyrawa Wołoska	podkarpackie	sanocki
439	Lądek	wielkopolskie	śłupecki
441	Opatów	świętokrzyskie	opatowski
441	Zduny	łódzkie	łowicki
442	Osieczna	wielkopolskie	leszczyński
443	Wieprz	małopolskie	wadowicki
444	Koszarawa	śląskie	żywiecki
445	Stanisławów	mazowieckie	miński
447	Dębica	podkarpackie	dębicki
447	Kobylanka	zachodniopomorskie	stargardzki
449	Białobrzegi	mazowieckie	białobrzegi
449	Nałęczów	lubelskie	puławski
450	Chełmno	kujawsko-pomorskie	chełmiński
452	Karczew	mazowieckie	otwocki
452	Węgorzewo	warmińsko-mazurskie	węgorzewski
453	Skrzyszów	małopolskie	tarnowski
454	Biłgoraj	lubelskie	biłgorajski
455	Kamień Krajeński	kujawsko-pomorskie	sępoleński
456	Sędziejowice	łódzkie	łaski
458	Kleszczele	podlaskie	hajnowski
458	Pionki	mazowieckie	radomski
459	Koczała	pomorskie	człuchowski
460	Wola Mysłowska	lubelskie	łukowski
461	Budiszewice	łódzkie	tomaszowski
463	Pajęczno	łódzkie	pajęczański
463	Zbuczyn	mazowieckie	siedlecki
464	Siemiatycze	podlaskie	siemiatycki
465	Pilica	śląskie	zawierciański
467	Wolbrom	małopolskie	olkuski
467	Krobia	wielkopolskie	gostyński
468	Górowo Iławeckie	warmińsko-mazurskie	bartoszycki
469	Trzciana	małopolskie	bocheński
470	Tarnów Opolski	opolskie	opolski
471	Sulmierzyce	łódzkie	pajęczański
472	Dąbrowa Tarnowska	małopolskie	dąbrowski
473	Wojślawice	lubelskie	chełmski
474	Dzierżoniów	dolnośląskie	dzierżoniowski
475	Grodzisko Dolne	podkarpackie	leżajski
476	Nowa Sarzyna	podkarpackie	leżajski
477	Drzycim	kujawsko-pomorskie	świecki
478	Siennica Różana	lubelskie	krasnostawski
479	Zator	małopolskie	oświęcimski
480	Międzyzlesie	dolnośląskie	klódzki

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
481	Potok Wielki	lubelskie	janowski
482	Papowo Biskupie	kujawsko-pomorskie	chełmiński
483	Psary	śląskie	będziński
484	Kraśnik	lubelskie	kraśnicki
485	Godzianów	łódzkie	skierniewicki
486	Rabka-Zdrój	małopolskie	nowotarski
487	Serock	mazowieckie	legionowski
489	Raclawice	małopolskie	miechowski
489	Jaktorów	mazowieckie	grodziski
490	Szczytno	warmińsko-mazurskie	szczycieński
491	Sejny	podlaskie	sejneński
492	Głubczyce	opolskie	głubczycki
493	Nowy Żmigród	podkarpackie	jasielski
494	Sulejówek	mazowieckie	miński
495	Karniewo	mazowieckie	makowski
496	Żagań	lubuskie	żagański
498	Różan	mazowieckie	makowski
498	Zakrzewo	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski
499	Urzędów	lubelskie	kraśnicki
500	Komarówka Podlaska	lubelskie	radzyński
501	Horyniec-Zdrój	podkarpackie	lubaczowski
502	Konopnica	łódzkie	wieluński
503	Panki	śląskie	kłobucki
504	Działdowo	warmińsko-mazurskie	działdowski
505	Łowicz	łódzkie	łowicki
506	Kolbuszowa	podkarpackie	kolbuszowski
507	Rzewnie	mazowieckie	makowski
509	Brzeźnio	łódzkie	sieradzki
509	Osieck	mazowieckie	otwocki
510	Hrubieszów	lubelskie	hrubieszowski
511	Rymań	zachodniopomorskie	kołobrzeski
513	Lubartów	lubelskie	lubartowski
513	Rokietnica	wielkopolskie	poznański
514	Pleśna	małopolskie	tarnowski
515	Chmielnik	świętokrzyskie	kielecki
516	Modliborzyce	lubelskie	janowski
518	Ryki	lubelskie	rycki
518	Jasło	podkarpackie	jasielski
519	Łękawica	śląskie	żywiecki
520	Miasteczko Śląskie	śląskie	tarnogórski
521	Bodzechów	świętokrzyskie	ostrowiecki
522	Płońsk	mazowieckie	płoński
525	Nowa Brzeźnica	łódzkie	pajęczański
525	Brzyska	podkarpackie	jasielski
525	Kamienica Polska	śląskie	częstochowski
525	Stare Bogaczowice	dolnośląskie	wałbrzyski
527	Kłobuck	śląskie	kłobucki
528	Stawiszyn	wielkopolskie	kaliski

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
529	Hajnówka	podlaskie	hajnowski
530	Przytoczna	lubuskie	międzyrzecki
532	Kętrzyn	warmińsko-mazurskie	kętrzyński
532	Koziegłowy	śląskie	myszkowski
533	Krukłanki	warmińsko-mazurskie	giżycki
535	Skarżysko Kościelne	świętokrzyskie	skarżyski
535	Konin	wielkopolskie	m. Konin
537	Nędza	śląskie	raciborski
537	Mińsk Mazowiecki	mazowieckie	miński
538	Lipinki Łużyckie	lubuskie	żarski
540	Osielsko	kujawsko-pomorskie	bydgoski
540	Łuków	lubelskie	lukowski
542	Rokietnica	podkarpackie	jarosławski
542	Rogów	łódzkie	brzeziński
544	Słopnice	małopolskie	limanowski
544	Toszek	śląskie	gliwicki
546	Chrostkowo	kujawsko-pomorskie	lipnowski
546	Santok	lubuskie	gorzowski
547	Brudzeń Duży	mazowieckie	płocki
549	Dorohusk	lubelskie	chełmski
549	Wysokie Mazowieckie	podlaskie	wysokomazowiecki
550	Białe Błota	kujawsko-pomorskie	bydgoski
551	Koszęcin	śląskie	lubliniecki
552	Głowaczów	mazowieckie	koziński
553	Przeciszów	małopolskie	oświęcimski
554	Jabłoń	lubelskie	parczewski
555	Żory	śląskie	m. Żory
556	Dubicze Cerkiewne	podlaskie	hajnowski
557	Ojrzeń	mazowieckie	ciechanowski
558	Kamionka Wielka	małopolskie	nowosądecki
560	Kock	lubelskie	lubartowski
560	Radzyń Podlaski	lubelskie	radzyński
561	Tarnobrzeg	podkarpackie	m. Tarnobrzeg
562	Rypin	kujawsko-pomorskie	rypiński
563	Janów	śląskie	częstochoowski
564	Konstantynów	lubelskie	białski
565	Zawidów	dolnośląskie	zgorzelecki
567	Białopole	lubelskie	chełmski
567	Sandomierz	świętokrzyskie	sandomierski
569	Chorkówka	podkarpackie	krośnieński
569	Jemielnica	opolskie	strzelecki
570	Komańcza	podkarpackie	sanocki
571	Babice	małopolskie	chrzanowski
572	Opoczno	łódzkie	opoczyński
574	Koluszki	łódzkie	łódzki wschodni
574	Płoskinia	warmińsko-mazurskie	braniewski
575	Radomsko	łódzkie	radomszczański
576	Zawiercie	śląskie	zawierciański

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
577	Klembów	mazowieckie	wołomiński
578	Czudec	podkarpackie	strzyżowski
579	Włoszczowa	świętokrzyskie	włoszczowski
581	Przystajń	śląskie	kłobucki
581	Gostynin	mazowieckie	gostyniński
583	Borowie	mazowieckie	garwoliński
583	Bledzew	lubuskie	międzyrzecki
584	Przedecz	wielkopolskie	kolski
585	Pilzno	podkarpackie	dębicki
586	Żegocina	małopolskie	bocheński
587	Osiek Mały	wielkopolskie	kolski
589	Głogówek	opolskie	prudnicki
589	Barciany	warmińsko-mazurskie	kętrzyński
591	Gościeradów	lubelskie	kraśnicki
591	Sobków	świętokrzyskie	jędrzejowski
592	Grodzisk Mazowiecki	mazowieckie	grodziski
594	Białobrzegi	podkarpackie	łańcucki
594	Markuszów	lubelskie	puławski
595	Kęsowo	kujawsko-pomorskie	tucholski
596	Czerniewice	łódzkie	tomaszowski
597	Tarnowo Podgórne	wielkopolskie	poznański
599	Biała Podlaska	lubelskie	m. Biała Podlaska
599	Stryszawa	małopolskie	suski
600	Skala	małopolskie	krakowski
602	Kijewo Królewskie	kujawsko-pomorskie	chełmiński
602	Jeźów	łódzkie	brzeziński
603	Pruszków	mazowieckie	pruszkowski
605	Turawa	opolskie	opolski
605	Szczyrk	śląskie	bielski
606	Siedlce	mazowieckie	m. Siedlce
608	Marianowo	zachodniopomorskie	stargardzki
608	Dwikozy	świętokrzyskie	sandomierski
609	Przytyk	mazowieckie	radomski
610	Opole	opolskie	m. Opole
611	Dzwoła	lubelskie	janowski
612	Końskie	świętokrzyskie	konecki
614	Laskowa	małopolskie	limanowski
614	Biały Bór	zachodniopomorskie	szczecinecki
615	Dubienka	lubelskie	chełmski
616	Pawłosiów	podkarpackie	jarosławski
617	Góra Kalwaria	mazowieckie	piaseczyński
618	Zakrzówek	lubelskie	kraśnicki
619	Lubomia	śląskie	wodzisławski
620	Pułtusk	mazowieckie	pułtusk
622	Nowa Sól	lubuskie	nowosolski
622	Łęczna	lubelskie	łęczyński
624	Cieplowodny	dolnośląskie	ząbkowicki
624	Kampinos	mazowieckie	warszawski zachodni

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
625	Włodowice	śląskie	zawierciański
626	Dobrzany	zachodniopomorskie	stargardzki
627	Mircze	lubelskie	hrubieszowski
629	Pawonków	śląskie	lubliniecki
629	Pniewy	mazowieckie	grójecki
630	Stronie Śląskie	dolnośląskie	klódzki
631	Poczesna	śląskie	częstochoowski
633	Hanna	lubelskie	włodawski
633	Gródek nad Dunajcem	małopolskie	nowosądecki
634	Miłosław	wielkopolskie	wrzesiński
636	Olkusz	małopolskie	olkuski
636	Odolanów	wielkopolskie	ostrowski
637	Belsk Duży	mazowieckie	grójecki
638	Wiśniowa	podkarpackie	strzyżowski
639	Kozielice	zachodniopomorskie	pyrzycki
641	Wojnicz	małopolskie	tarnowski
641	Pawłowiczki	opolskie	kędzierzyńsko-kozielski
644	Sułów	lubelskie	zamojski
644	Bielsk Podlaski	podlaskie	bielski
644	Stare Miasto	wielkopolskie	koniński
644	Wietrzychowice	małopolskie	tarnowski
646	Słupca	wielkopolskie	słupecki
647	Olszanka	opolskie	brzeski
648	Ulanów	podkarpackie	nizański
649	Dobryszyc	łódzkie	radomszczański
650	Blachownia	śląskie	częstochoowski
651	Bolimów	łódzkie	skierniewicki
652	Szydłowiec	mazowieckie	szymborski
653	Krasnobród	lubelskie	zamojski
654	Małomice	lubuskie	żagański
655	Stoczek Łukowski	lubelskie	łukowski
656	Resko	zachodniopomorskie	łobeski
657	Krasnosielc	mazowieckie	makowski
658	Pilawa	mazowieckie	garwoliński
659	Kamień Pomorski	zachodniopomorskie	kamieński
660	Sulęczyno	pomorskie	kartuski
661	Augustów	podlaskie	augustowski
662	Szelków	mazowieckie	makowski
663	Osjaków	łódzkie	wieluński
664	Olszanka	mazowieckie	łosicki
666	Gózd	mazowieckie	radomski
666	Nowa Sucha	mazowieckie	sochaczewski
667	Sompolno	wielkopolskie	koniński
668	Daleszyce	świętokrzyskie	kielecki
669	Kowal	kujawsko-pomorskie	włocławski
670	Szczerców	łódzkie	bełchatowski
671	Magnuszew	mazowieckie	kozienski
672	Lipsko	mazowieckie	lipski

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
673	Łęczyca	łódzkie	łęczycki
674	Lubenia	podkarpackie	rzeszowski
676	Baruchowo	kujawsko-pomorskie	włocławski
676	Tułowice	opolskie	opolski
677	Książki	kujawsko-pomorskie	wąbrzeski
678	Obrzycko	wielkopolskie	szamotulski
680	Chotcza	mazowieckie	lipski
680	Granowo	wielkopolskie	grodziski
682	Miedzno	śląskie	kłobucki
682	Markowa	podkarpackie	łańcucki
683	Nadarzyn	mazowieckie	pruskowski
684	Nysa	opolskie	nyski
685	Kamienica	małopolskie	limanowski
686	Rudnik nad Sanem	podkarpackie	nizański
687	Stare Kurowo	lubuskie	strzelecko-drezdenecki
688	Przerośl	podlaskie	suwalski
690	Nowe Brzesko	małopolskie	proszowicki
690	Mielec	podkarpackie	mielecki
692	Pabianice	łódzkie	pabianicki
692	Lisia Góra	małopolskie	tarnowski
693	Goleszów	śląskie	cieszyński
694	Kiernozia	łódzkie	łowicki
696	Burzenin	łódzkie	sieradzki
696	Dobra	małopolskie	limanowski
698	Krynki	podlaskie	sokólski
698	Radomyśl Wielki	podkarpackie	mielecki
699	Teresin	mazowieckie	sochaczewski
700	Zembrzyce	małopolskie	suski
701	Szepietowo	podlaskie	wysokomazowiecki
702	Lutomiersk	łódzkie	pabianicki
704	Tarczyn	mazowieckie	piaseczyński
704	Warszawa	mazowieckie	m. st. Warszawa
705	Kaliska	pomorskie	starogardzki
706	Tykocin	podlaskie	białostocki
707	Puszczykowo	wielkopolskie	poznański
708	Nowy Targ	małopolskie	nowotarski
709	Gródek	podlaskie	białostocki
710	Malczyce	dolnośląskie	średzki
711	Olszewo-Borki	mazowieckie	ostrołęcki
712	Rejowiec Fabryczny	lubelskie	chełmski
713	Złoczew	łódzkie	sieradzki
714	Milomłyn	warmińsko-mazurskie	ostródzki
715	Pcim	małopolskie	myślenicki
716	Strzelce Opolskie	opolskie	strzelecki
717	Łopuszno	świętokrzyskie	kielecki
719	Jabłonna	lubelskie	lubelski
719	Stężyca	lubelskie	rycki
720	Grzegorzew	wielkopolskie	kolski

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
721	Chąśno	łódzkie	łowicki
722	Chrzypsko Wielkie	wielkopolskie	międzychodzki
724	Jaśło	podkarpackie	jasielski
724	Nur	mazowieckie	ostrowski
726	Wydminy	warmińsko-mazurskie	giżycki
726	Garwolin	mazowieckie	garwoliński
727	Winnica	mazowieckie	pułtuski
728	Zagórz	podkarpackie	sanocki
729	Siemiatycze	podlaskie	siemiatycki
730	Brzesko	małopolskie	brzeski
731	Dębe Wielkie	mazowieckie	miński
732	Polanica-Zdrój	dolnośląskie	kłódzki
733	Mędrzechów	małopolskie	dąbrowski
735	Więcbork	kujawsko-pomorskie	sępoleński
735	Czosnów	mazowieckie	nowodworski
735	Ostrówek	łódzkie	wieluński
737	Nowogród Bobrzański	lubuskie	zielonogórski
738	Nowe	kujawsko-pomorskie	świecki
740	Korczew	mazowieckie	siedlecki
740	Zamość	lubelskie	m. Zamość
741	Pępowo	wielkopolskie	gostyński
742	Krzywca	podkarpackie	przemyski
743	Strzyżów	podkarpackie	strzyżowski
744	Żabno	małopolskie	tarnowski
745	Zwierzyn	lubuskie	strzelecko-drezdenecki
746	Czernichów	śląskie	żywiecki
747	Łaskarzew	mazowieckie	garwoliński
749	Gniewoszów	mazowieckie	kozienicki
749	Pomieczówek	mazowieckie	nowodworski
750	Piechowice	dolnośląskie	jeleniogórski
751	Godów	śląskie	wodzisławski
752	Gilowice	śląskie	żywiecki
753	Września	wielkopolskie	wrzesiński
754	Boniewo	kujawsko-pomorskie	włocławski
755	Janów	podlaskie	sokólski
756	Michałów	świętokrzyskie	pińczowski
757	Skołyszyn	podkarpackie	jasielski
758	Kąkolewnica	lubelskie	radzyński
759	Sędziszów Małopolski	podkarpackie	ropczycko-sędziszowski
760	Krasnystaw	lubelskie	krasnostawski
761	Złota	świętokrzyskie	pińczowski
763	Strzyżewice	lubelskie	lubelski
763	Nowy Duninów	mazowieckie	płocki
764	Dąbrowa	kujawsko-pomorskie	mogileński
766	Grodziec	wielkopolskie	koniński
766	Ozorków	łódzkie	zgierski
767	Zatory	mazowieckie	pułtuski
768	Osiek	małopolskie	oświęcimski

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
769	Kluczbork	opolskie	kluczborski
770	Dąbie	lubuskie	krośnieński
771	Bochnia	małopolskie	bocheński
772	Izbicko	opolskie	strzelecki
774	Czarna Białostocka	podlaskie	białostocki
774	Elk	warmińsko-mazurskie	elcki
775	Święciechowa	wielkopolskie	leszczyński
776	Miączyn	lubelskie	zamojski
777	Kolbudy	pomorskie	gdański
778	Perlejewo	podlaskie	siemiatycki
780	Pęczław	dolnośląskie	głogowski
780	Łąck	mazowieckie	płocki
781	Michałowo	podlaskie	białostocki
783	Kamień	podkarpackie	rzeszowski
783	Michałowice	małopolskie	krakowski
785	Suchowola	podlaskie	sokólski
785	Skwierzyna	lubuskie	międzyrzecki
786	Lubień	małopolskie	myślenicki
787	Gawłuszowice	podkarpackie	mielecki
788	Lipka	wielkopolskie	złotowski
790	Ciężkowice	małopolskie	tarnowski
790	Lubawka	dolnośląskie	kamiennogórski
791	Tuliszków	wielkopolskie	turecki
792	Nieborów	łódzkie	łowicki
793	Sitkówka-Nowiny	świętokrzyskie	kielecki
795	Dołhobyczów	lubelskie	hrubieszowski
795	Radziłów	podlaskie	grajewski
795	Muszyna	małopolskie	nowosądecki
797	Ułęż	lubelskie	rycki
798	Giby	podlaskie	sejneński
799	Trojanów	mazowieckie	garwoliński
800	Murów	opolskie	opolski
801	Słupca	wielkopolskie	ślpecki
802	Łapy	podlaskie	białostocki
803	Proszowice	małopolskie	proszowicki
804	Zgierz	łódzkie	zgierski
805	Sędziszów	świętokrzyskie	jędrzejowski
807	Koniecpol	śląskie	częstocheński
807	Rzepiennik Strzyżewski	małopolskie	tarnowski
807	Mierzęcice	śląskie	będziński
809	Tomice	małopolskie	wadowicki
810	Przemyśl	podkarpackie	m. Przemyśl
812	Ostrów	podkarpackie	ropczycko-sędziszowski
812	Radlin	śląskie	wodzisławski
814	Ostaszewo	pomorskie	nowodworski
814	Kielczygłów	łódzkie	pajęczański
816	Wisznice	lubelskie	białski
816	Miechów	małopolskie	miechowski

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
817	Jeleśnia	śląskie	żywiecki
819	Rudka	podlaskie	bielski
819	Braniewo	warmińsko-mazurskie	braniewski
820	Kalinowo	warmińsko-mazurskie	ełcki
822	Świekatowo	kujawsko-pomorskie	świecki
822	Radzymin	mazowieckie	wołomiński
823	Prażmów	mazowieckie	piaseczyński
824	Sokółka	podlaskie	sokólski
825	Narew	podlaskie	hajnowski
827	Opatów	śląskie	kłobucki
827	Czeladź	śląskie	będziński
828	Skrwilno	kujawsko-pomorskie	rypiński
829	Adamów	lubelskie	łukowski
830	Dęblin	lubelskie	rycki
831	Turośl	podlaskie	kolneński
832	Chełm	lubelskie	m. Chełm
834	Potworów	mazowieckie	przysuski
834	Świnna	śląskie	żywiecki
835	Szaflary	małopolskie	nowotarski
836	Łukta	warmińsko-mazurskie	ostródzki
837	Kolno	podlaskie	kolneński
839	Suszec	śląskie	pszczyński
839	Złotoryja	dolnośląskie	złotoryjski
840	Radymno	podkarpackie	jarosławski
842	Jodłownik	małopolskie	limanowski
842	Tuczepy	świętokrzyskie	buski
843	Krościenko nad Dunajcem	małopolskie	nowotarski
844	Mały Płock	podlaskie	kolneński
846	Darłowo	zachodniopomorskie	ślawieński
846	Będzino	zachodniopomorskie	koszaliński
847	Bytoń	kujawsko-pomorskie	radziejowski
848	Jabłonna	mazowieckie	legionowski
850	Siedlisko	lubuskie	nowosolski
850	Nieporęt	mazowieckie	legionowski
852	Stary Sącz	małopolskie	nowosądecki
852	Pabianice	łódzkie	pabianicki
854	Świdwin	zachodniopomorskie	świdwiński
854	Mucharz	małopolskie	wadowicki
855	Mysłakowice	dolnośląskie	jeleniogórski
857	Ostrowice	zachodniopomorskie	drawski
857	Suwałki	podlaskie	suwalski
857	Łaziska Górne	śląskie	mikołowski
859	Rzgów	łódzkie	łódzki wschodni
860	Krzymów	wielkopolskie	koniński
861	Biłgoraj	lubelskie	biłgorajski
862	Stubno	podkarpackie	przemyski
863	Grudusk	mazowieckie	ciechanowski
864	Poznań	wielkopolskie	m. Poznań

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
865	Radymno	podkarpackie	jarosławski
866	Ujazd	opolskie	strzelecki
867	Pątnów	łódzkie	wieluński
869	Gorzyce	podkarpackie	tarnobrzeski
869	Pielgrzymka	dolnośląskie	złotoryjski
870	Hyżne	podkarpackie	rzeszowski
871	Suchedniów	świętokrzyskie	skarżyski
872	Świerzno	zachodniopomorskie	kamieński
874	Cmolas	podkarpackie	kolbuszowski
874	Wągrowiec	wielkopolskie	wągrowiecki
875	Hel	pomorskie	pucki
876	Stryszów	małopolskie	wadowicki
877	Herby	śląskie	lubliniecki
878	Cedynia	zachodniopomorskie	gryfiński
880	Dobre	mazowieckie	miński
880	Krzemieniewo	wielkopolskie	leszczyński
880	Rybno	mazowieckie	sochaczewski
882	Wieliczki	warmińsko-mazurskie	olecki
883	Prudnik	opolskie	prudnicki
884	Baligród	podkarpackie	leski
885	Aleksandrów	lubelskie	biłgorajski
886	Łubniany	opolskie	opolski
888	Szubin	kujawsko-pomorskie	nakielski
888	Bytom Odrzański	lubuskie	nowosolski
889	Jasionówka	podlaskie	moniecki
890	Dobroń	łódzkie	pabianicki
892	Biskupice	małopolskie	wielicki
892	Nowy Targ	małopolskie	nowotarski
893	Lubawa	warmińsko-mazurskie	iławski
894	Świedziebnia	kujawsko-pomorskie	brodnicki
895	Międzyrzec Podlaski	lubelskie	białski
896	Łużna	małopolskie	gorlicki
898	Czernichów	małopolskie	krakowski
898	Mikołajki	warmińsko-mazurskie	mrągowski
898	Czerwieńsk	lubuskie	zielonogórski
900	Aleksandrów Łódzki	łódzkie	zgierski
902	Nowinka	podlaskie	augustowski
902	Krzywiń	wielkopolskie	kościański
902	Orzesze	śląskie	mikołowski
904	Laszki	podkarpackie	jarosławski
905	Kowala	mazowieckie	radomski
906	Kłodzko	dolnośląskie	kłodzki
907	Kikół	kujawsko-pomorskie	lipnowski
908	Radków	świętokrzyskie	włoszczowski
909	Sanok	podkarpackie	sanocki
910	Świątki	warmińsko-mazurskie	olsztyński
911	Dolsk	wielkopolskie	śremski
913	Rakszawa	podkarpackie	łańcucki

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
913	Przewóz	lubuskie	żarski
914	Mieleszyn	wielkopolskie	gnieźnieński
916	Żarnowiec	śląskie	zawierciański
916	Bielsko-Biała	śląskie	m. Bielsko-Biała
918	Książ Wielkopolski	wielkopolskie	śremski
918	Pruszcz Gdański	pomorskie	gdański
919	Czarna	podkarpackie	dębicki
920	Rawa Mazowiecka	łódzkie	rawski
921	Nozdrzec	podkarpackie	brzozowski
923	Sawin	lubelskie	chełmski
923	Wrocław	dolnośląskie	m. Wrocław
924	Uścimów	lubelskie	lubartowski
926	Nowa Wieś Wielka	kujawsko-pomorskie	bydgoski
926	Kołbaskowo	zachodniopomorskie	policki
927	Rzekuń	mazowieckie	ostrołęcki
929	Tomaszów Mazowiecki	łódzkie	tomaszowski
929	Czarna Woda	pomorskie	starogardzki
929	Aleksandrów	łódzkie	piotrkowski
931	Ostrołęka	mazowieckie	m. Ostrołęka
932	Bełżyce	lubelskie	lubelski
933	Lipie	śląskie	kłobucki
936	Mogilno	kujawsko-pomorskie	mogileński
936	Stanin	lubelskie	łukowski
936	Smóldzino	pomorskie	śląski
936	Rydułtowy	śląskie	wodzisławski
938	Nowodwór	lubelskie	rycki
939	Trzebielino	pomorskie	bytowski
940	Opole Lubelskie	lubelskie	opolski
941	Pogorzela	wielkopolskie	gostyński
942	Sokolniki	łódzkie	wieruszowski
943	Jabłonna Lacka	mazowieckie	sokołowski
945	Bulkowo	mazowieckie	płocki
945	Wyrzysk	wielkopolskie	pilski
946	Bolesław	małopolskie	olkuski
947	Elbląg	warmińsko-mazurskie	elbląski
948	Wierzbica	mazowieckie	radomski
950	Krynica Morska	pomorskie	nowodworski
950	Głogów	dolnośląskie	głogowski
952	Kołaczkowo	wielkopolskie	wrzesiński
952	Augustów	podlaskie	augustowski
954	Bieliny	świętokrzyskie	kielecki
954	Klwów	mazowieckie	przysuski
956	Wąchock	świętokrzyskie	starachowicki
956	Tyczyn	podkarpackie	rzeszowski
958	Wręczyca Wielka	śląskie	kłobucki
958	Sobolew	mazowieckie	garwoliński
959	Poniec	wielkopolskie	gostyński
960	Przasnysz	mazowieckie	przasnyski

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
961	Obrzycko	wielkopolskie	szamotulski
962	Mosina	wielkopolskie	poznański
963	Rypin	kujawsko-pomorskie	rypiński
964	Wiśniowa	małopolskie	myślenicki
965	Bełzec	lubelskie	tomaszowski
967	Lubaczów	podkarpackie	lubaczowski
967	Dobrzyń nad Wisłą	kujawsko-pomorskie	lipnowski
968	Jaślińska	podkarpackie	krośnieński
970	Nowy Kawęczyn	łódzkie	skierniewicki
970	Świątajno	warmińsko-mazurskie	szczycieński
972	Węgierska Górka	śląskie	żywiecki
972	Płaska	podlaskie	augustowski
972	Sochaczew	mazowieckie	sochaczewski
974	Samborzec	świętokrzyskie	sandomierski
975	Stara Kiszewa	pomorskie	kościerski
977	Budzyń	wielkopolskie	chodzieski
977	Puchaczów	lubelskie	łęczyński
979	Bolesław	małopolskie	dąbrowski
979	Ińsko	zachodniopomorskie	stargardzki
981	Garbów	lubelskie	lubelski
981	Wilamowice	śląskie	bielski
981	Serokomla	lubelskie	łukowski
984	Lipnica	pomorskie	bytowski
984	Stare Pole	pomorskie	malborski
984	Wodzisław Śląski	śląskie	wodzisławski
986	Komorniki	wielkopolskie	poznański
988	Osięciny	kujawsko-pomorskie	radziejowski
988	Dębowiec	podkarpackie	jasielski
989	Wojaszówka	podkarpackie	krośnieński
990	Jawor	dolnośląskie	jaworski
991	Jasienica	śląskie	bielski
992	Sadlinki	pomorskie	kwidzyński
993	Rewal	zachodniopomorskie	gryficki
995	Łask	łódzkie	łaski
995	Bogoria	świętokrzyskie	staszowski
998	Mszana Dolna	małopolskie	limanowski
998	Kolno	warmińsko-mazurskie	olsztyński
998	Łasin	kujawsko-pomorskie	grudziądzki
998	Zwoleń	mazowieckie	zwoleński
1001	Rejowiec Fabryczny	lubelskie	chełmski
1001	Siedlce	mazowieckie	siedlecki
1003	Miejsce Piastowe	podkarpackie	krośnieński
1003	Osiek	świętokrzyskie	staszowski
1004	Dębica	podkarpackie	dębicki
1005	Czarnożyły	łódzkie	wieluński
1006	Stoszowice	dolnośląskie	ząbkowicki
1007	Międzychód	wielkopolskie	międzychodzki
1009	Brenna	śląskie	cieszyński

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1009	Reda	pomorskie	wejherowski
1010	Olsztyn	warmińsko-mazurskie	m. Olsztyn
1011	Zduńska Wola	łódzkie	zduńskowski
1012	Tychy	śląskie	m. Tychy
1013	Żyraków	podkarpackie	dębicki
1014	Bojszowy	śląskie	bieruńsko-łędziński
1015	Marcinowice	dolnośląskie	świdnicki
1017	Tryńcza	podkarpackie	przeworski
1017	Wierzchowo	zachodniopomorskie	drawski
1018	Podedwórze	lubelskie	parczewski
1020	Piaski	lubelskie	świdnicki
1020	Tomaszów Lubelski	lubelskie	tomaszowski
1021	Nowe Skalmierzyce	wielkopolskie	ostrowski
1023	Izbica Kujawska	kujawsko-pomorskie	włocławski
1023	Ozorków	łódzkie	zgierski
1024	Sorkwity	warmińsko-mazurskie	mrażowski
1027	Falków	świętokrzyskie	konecki
1027	Maków Mazowiecki	mazowieckie	makowski
1027	Bukowina Tatrzańska	małopolskie	tatrzański
1027	Lubrza	lubuskie	świebodziński
1027	Ciechocinek	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski
1031	Brzeziny	łódzkie	brzeziński
1031	Lipce Reymontowskie	łódzkie	skierniewicki
1032	Łódź	łódzkie	m. Łódź
1033	Malanów	wielkopolskie	turecki
1035	Przeworno	dolnośląskie	strzeliński
1035	Maszewo	lubuskie	krośnieński
1036	Łochów	mazowieckie	węgrowski
1037	Trawniki	lubelskie	świdnicki
1038	Ciepielów	mazowieckie	lipski
1040	Ładzice	łódzkie	radomszczański
1040	Łęczycza	łódzkie	łęczycki
1042	Gromnik	małopolskie	tarnowski
1042	Skierniewice	łódzkie	m. Skierniewice
1044	Gomunice	łódzkie	radomszczański
1044	Bojanów	podkarpackie	stalowowski
1045	Chrzanów	lubelskie	janowski
1047	Leoncin	mazowieckie	nowodworski
1047	Doruchów	wielkopolskie	ostrzeszowski
1048	Zdzieszowice	opolskie	krapkowicki
1049	Klimontów	świętokrzyskie	sandomierski
1050	Żołyń	podkarpackie	łańcucki
1051	Lipinki	małopolskie	gorlicki
1052	Jeziorzany	lubelskie	lubartowski
1053	Bartniczka	kujawsko-pomorskie	brodnicki
1054	Pieniężno	warmińsko-mazurskie	braniewski
1056	Człuchów	pomorskie	człuchowski
1056	Siechnice	dolnośląskie	wrocławski

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1057	Gogolin	opolskie	krapkowicki
1058	Grybów	małopolskie	nowosądecki
1060	Zwierzyniec	lubelskie	zamojski
1060	Paradyż	łódzkie	opoczyński
1060	Wolin	zachodniopomorskie	kamieński
1062	Borzęcin	małopolskie	brzeski
1064	Wąsosz	dolnośląskie	górowski
1064	Kiszkowo	wielkopolskie	gnieźnieński
1065	Włoszakowice	wielkopolskie	leszczyński
1067	Witnica	lubuskie	gorzowski
1067	Jarocin	wielkopolskie	jarociński
1068	Jędrzejów	świętokrzyskie	jędrzejowski
1069	Moszczenica	łódzkie	piotrkowski
1070	Orneta	warmińsko-mazurskie	lidzbarski
1071	Tuczna	lubelskie	białski
1072	Ujsoły	śląskie	żywiecki
1073	Ruja	dolnośląskie	legnicki
1075	Drawno	zachodniopomorskie	choszczeński
1075	Dopiewo	wielkopolskie	poznański
1076	Kędzierzyn-Koźle	opolskie	kędzierzyńsko-kozielski
1077	Sobienie-Jeziory	mazowieckie	otwocki
1079	Sanniki	mazowieckie	gostyniński
1079	Chojnice	pomorskie	chojnicki
1080	Tarnów	małopolskie	tarnowski
1081	Strzegom	dolnośląskie	świdnicki
1083	Działoszyn	łódzkie	pajęczański
1083	Kozienice	mazowieckie	kozienicki
1085	Krasocin	świętokrzyskie	włoszczowski
1085	Rychwał	wielkopolskie	koniński
1086	Leżajsk	podkarpackie	leżajski
1087	Pyskowice	śląskie	gliwicki
1088	Węgorzyno	zachodniopomorskie	łobeski
1089	Wieluń	łódzkie	wieluński
1091	Wiązowna	mazowieckie	otwocki
1091	Bełchatów	łódzkie	bełchatowski
1092	Łomża	podlaskie	m. Łomża
1093	Hrubieszów	lubelskie	hrubieszowski
1094	Radomyśl nad Sanem	podkarpackie	stałowowolski
1095	Łosice	mazowieckie	łosicki
1097	Lipsk	podlaskie	augustowski
1097	Pilchowice	śląskie	gliwicki
1099	Skalbmierz	świętokrzyskie	kazimierski
1099	Bardo	dolnośląskie	ząbkowicki
1099	Radwanice	dolnośląskie	polkowicki
1101	Słaboszów	małopolskie	miechowski
1102	Klonowa	łódzkie	sieradzki
1104	Sękowa	małopolskie	gorlicki
1104	Oława	dolnośląskie	oławski

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1105	Mogilany	małopolskie	krakowski
1106	Szulborze Wielkie	mazowieckie	ostrowski
1107	Kaczory	wielkopolskie	pilski
1108	Niemce	lubelskie	lubelski
1109	Kosakowo	pomorskie	pucki
1111	Kluki	łódzkie	bełchatowski
1111	Chynów	mazowieckie	grójecki
1112	Łomazy	lubelskie	białski
1114	Kotuń	mazowieckie	siedlecki
1114	Supraśl	podlaskie	białostocki
1115	Golub-Dobrzyń	kujawsko-pomorskie	golubsko-dobrzyński
1116	Janowice Wielkie	dolnośląskie	jeleniogórski
1117	Zgorzelec	dolnośląskie	zgorzelecki
1118	Nowy Dwór Gdański	pomorskie	nowodworski
1119	Nowy Dwór Mazowiecki	mazowieckie	nowodworski
1120	Potok Górny	lubelskie	biłgorajski
1121	Bojadła	lubuskie	zielonogórski
1123	Łapanów	małopolskie	bocheński
1123	Bestwina	śląskie	bielski
1123	Nowy Wiśnicz	małopolskie	bocheński
1125	Chełmiec	małopolskie	nowosądecki
1126	Przemęt	wielkopolskie	wolsztyński
1127	Zamość	lubelskie	zamojski
1128	Sępapol	warmińsko-mazurskie	bartoszycki
1130	Pawłów	świętokrzyskie	starachowicki
1130	Siedlec	wielkopolskie	wolsztyński
1131	Nowa Ruda	dolnośląskie	kłodzki
1132	Gorzków	lubelskie	krasnostawski
1134	Rusinów	mazowieckie	przysuski
1134	Miastkowo	podlaskie	łomżyński
1136	Maslów	świętokrzyskie	kielecki
1136	Zgierz	łódzkie	zgierski
1138	Zblewo	pomorskie	starogardzki
1138	Goszczyn	mazowieckie	grójecki
1140	Ustronie Morskie	zachodniopomorskie	kołobrzeski
1140	Świebodzice	dolnośląskie	świdnicki
1141	Osieczna	pomorskie	starogardzki
1142	Przeclaw	podkarpackie	mielecki
1143	Krynica-Zdrój	małopolskie	nowosądecki
1144	Borkowice	mazowieckie	przysuski
1145	Górowo Iławeckie	warmińsko-mazurskie	bartoszycki
1147	Głowno	łódzkie	zgierski
1147	Łonów	świętokrzyskie	sandomierski
1148	Zarzecze	podkarpackie	przeworski
1149	Skórzec	mazowieckie	siedlecki
1150	Borne Sulinowo	zachodniopomorskie	szczecinecki
1151	Świercze	mazowieckie	pułtuski
1152	Domaszowice	opolskie	namysłowski

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1153	Staszów	świętokrzyskie	staszowski
1154	Niedzwiedź	małopolskie	limanowski
1155	Szczecin	zachodniopomorskie	m. Szczecin
1156	Sieradz	łódzkie	sieradzki
1158	Lelkowo	warmińsko-mazurskie	braniewski
1158	Kargowa	lubuskie	zielonogórski
1159	Dobra	wielkopolskie	turecki
1160	Abramów	lubelskie	lubartowski
1162	Michów	lubelskie	lubartowski
1162	Radomsko	łódzkie	radomszczański
1163	Bieruń	śląskie	bieruńsko-lędziński
1164	Gręboszów	małopolskie	dąbrowski
1166	Orły	podkarpackie	przemyski
1166	Sońnicowice	śląskie	gliwicki
1168	Łabunie	lubelskie	zamojski
1168	Malbork	pomorskie	malborski
1170	Miedzichowo	wielkopolskie	nowotomyski
1170	Somianka	mazowieckie	wyszkowski
1171	Barcin	kujawsko-pomorskie	żniński
1173	Oświęcim	małopolskie	oświęcimski
1173	Gdynia	pomorskie	m. Gdynia
1175	Drohiczyn	podlaskie	siemiatycki
1175	Kołobrzeg	zachodniopomorskie	kołobrzesci
1176	Galewice	łódzkie	wieruszowski
1178	Złocieniec	zachodniopomorskie	drawski
1178	Pysznica	podkarpackie	stalowowolski
1179	Ostróda	warmińsko-mazurskie	ostródzki
1180	Dobrodzień	opolskie	oleski
1181	Mszana Dolna	małopolskie	limanowski
1182	Firlej	lubelskie	lubartowski
1183	Kietrz	opolskie	głubczycki
1184	Kurzętnik	warmińsko-mazurskie	nowomiejski
1185	Bargłów Kościelny	podlaskie	augustowski
1186	Lewin Brzeski	opolskie	brzeski
1188	Przesmyki	mazowieckie	siedlecki
1188	Lubiewo	kujawsko-pomorskie	tucholski
1188	Jeżiorany	warmińsko-mazurskie	olsztyński
1190	Krzyszów	podkarpackie	niżański
1192	Jawornik Polski	podkarpackie	przeworski
1192	Czarny Bór	dolnośląskie	wałbrzyski
1192	Grybów	małopolskie	nowosądecki
1195	Sierszewice	wielkopolskie	ostrowski
1195	Długołęka	dolnośląskie	wrocławski
1196	Iwkowa	małopolskie	brzeski
1197	Rąbino	zachodniopomorskie	świdwiński
1198	Obrazów	świętokrzyskie	sandomierski
1199	Koszalin	zachodniopomorskie	m. Koszalin
1201	Smyków	świętokrzyskie	konecki

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1201	Topólka	kujawsko-pomorskie	radziejowski
1201	Gniezno	wielkopolskie	gnieźnieński
1203	Gubin	lubuskie	krośnieński
1205	Kamieniec	wielkopolskie	grodziski
1205	Gniezno	wielkopolskie	gnieźnieński
1207	Nowe Miasto Lubawskie	warmińsko-mazurskie	nowomiejski
1207	Gdów	małopolskie	wielicki
1208	Wojkowice	śląskie	będziński
1210	Lesko	podkarpackie	leski
1210	Łągów	świętokrzyskie	kielecki
1211	Przelewice	zachodniopomorskie	pyrzycki
1213	Lubartów	lubelskie	lubartowski
1213	Jastrzębie-Zdrój	śląskie	m. Jastrzębie-Zdrój
1214	Jablonka	małopolskie	nowotarski
1215	Kuczbork-Osada	mazowieckie	żuromiński
1216	Rzeczonica	pomorskie	człuchowski
1218	Piszczac	lubelskie	białski
1218	Bydgoszcz	kujawsko-pomorskie	m. Bydgoszcz
1219	Iłowo-Osada	warmińsko-mazurskie	działdowski
1220	Golina	wielkopolskie	koniński
1222	Ryńsk	kujawsko-pomorskie	wąbrzeski
1222	Lubycza Królewska	lubelskie	tomaszowski
1222	Lniano	kujawsko-pomorskie	świecki
1224	Stalowa Wola	podkarpackie	stalowowolski
1225	Kondratowice	dolnośląskie	strzeliński
1226	Wohyń	lubelskie	radzyński
1227	Kowale Oleckie	warmińsko-mazurskie	olecki
1228	Jejkowice	śląskie	rybnicki
1229	Grodziczno	warmińsko-mazurskie	nowomiejski
1230	Kraśnik	lubelskie	kraśnicki
1231	Myszków	śląskie	myszkowski
1234	Frampol	lubelskie	biłgorajski
1234	Sułkowice	małopolskie	myślenicki
1234	Spytkowice	małopolskie	wadowicki
1234	Tyszowce	lubelskie	tomaszowski
1236	Krzyżanów	łódzkie	kutnowski
1237	Żabia Wola	mazowieckie	grodziski
1238	Lubin	dolnośląskie	lubiński
1239	Imielin	śląskie	bieruńsko-lędziński
1240	Zagórów	wielkopolskie	śłupecki
1241	Trzciel	lubuskie	międzyrzecki
1243	Ciasna	śląskie	lubliniecki
1243	Korczyna	podkarpackie	krośnieński
1244	Łągów	lubuskie	świebodziński
1245	Pawłowice	śląskie	pszczyński
1246	Cekcyn	kujawsko-pomorskie	tucholski
1247	Limanowa	małopolskie	limanowski
1248	Okonek	wielkopolskie	złotowski

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1249	Częstochowa	śląskie	m. Częstochowa
1250	Swarzędz	wielkopolskie	poznański
1251	Miasteczko Krajeńskie	wielkopolskie	pilski
1252	Rajgród	podlaskie	grajewski
1254	Unisław	kujawsko-pomorskie	chełmiński
1254	Łączna	świętokrzyskie	skarżyski
1254	Lubicz	kujawsko-pomorskie	toruński
1257	Rakoniewice	wielkopolskie	grodziski
1257	Kostrzyn	wielkopolskie	poznański
1258	Mniów	świętokrzyskie	kielecki
1260	Strzałkowo	wielkopolskie	śłupecki
1260	Janikowo	kujawsko-pomorskie	inowrocławski
1261	Szczytniki	wielkopolskie	kaliski
1262	Wyryki	lubelskie	włodawski
1263	Żyrardów	mazowieckie	żyrardowski
1264	Borzechów	lubelskie	lubelski
1265	Gliwice	śląskie	m. Gliwice
1266	Korfantów	opolskie	nyski
1267	Spiczyn	lubelskie	łęczyński
1268	Woźniki	śląskie	lubliniecki
1269	Biszczka	lubelskie	biłgorajski
1270	Oleszyce	podkarpackie	lubaczowski
1271	Stąporków	świętokrzyskie	konecki
1273	Solec-Zdrój	świętokrzyskie	buski
1273	Sulmierzyce	wielkopolskie	krotoszyński
1274	Koprzywnica	świętokrzyskie	sandomierski
1275	Czempiń	wielkopolskie	kościański
1277	Duszniki-Zdrój	dolnośląskie	kłódzki
1277	Bolesławiec	łódzkie	wieruszowski
1278	Siemyśl	zachodniopomorskie	kołobrzeski
1279	Nurzec-Stacja	podlaskie	siemiatycki
1280	Gdańsk	pomorskie	m. Gdańsk
1281	Mokrsko	łódzkie	wieluński
1282	Będzin	śląskie	będziński
1284	Mińsk Mazowiecki	mazowieckie	miński
1284	Kamiennik	opolskie	nyski
1285	Krosno Odrzańskie	lubuskie	krośnieński
1286	Dukla	podkarpackie	krośnieński
1287	Leszno	mazowieckie	warszawski zachodni
1288	Trzebinia	małopolskie	chrzanowski
1289	Sieciechów	mazowieckie	kozienicki
1290	Czeremcha	podlaskie	hajnowski
1291	Szczytna	dolnośląskie	kłódzki
1292	Góra	dolnośląskie	górowski
1293	Rozprza	łódzkie	piotrkowski
1294	Niegowa	śląskie	myszkowski
1295	Pszczyna	śląskie	pszczyński
1296	Ciechanów	mazowieckie	ciechanowski

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1297	Puławy	lubelskie	puławski
1298	Czarna	podkarpackie	bieszczadzki
1300	Chelm Śląski	śląskie	bieruńsko-lędziński
1300	Zakliczyn	małopolskie	tarnowski
1301	Dąbrowa Chełmińska	kujawsko-pomorskie	bydgoski
1302	Kłodawa	wielkopolskie	kolski
1303	Rudniki	opolskie	oleski
1304	Jastrowie	wielkopolskie	złotowski
1305	Orzysz	warmińsko-mazurskie	piski
1306	Wizna	podlaskie	łomżyński
1307	Bytnica	lubuskie	krośnieński
1309	Gzy	mazowieckie	pułtusi
1309	Grabów nad Prosną	wielkopolskie	ostrzeszowski
1311	Książ Wielki	małopolskie	miechowski
1311	Perzów	wielkopolskie	kępiński
1312	Sośnie	wielkopolskie	ostrowski
1313	Izbica	lubelskie	krasnostawski
1314	Sępólno Krajeńskie	kujawsko-pomorskie	sępoleński
1315	Głowno	łódzkie	zgierski
1316	Niechlów	dolnośląskie	górowski
1317	Kisielice	warmińsko-mazurskie	iławski
1318	Dubiecko	podkarpackie	przemyski
1320	Krzęcin	zachodniopomorskie	choszczeński
1320	Andrzejewo	mazowieckie	ostrowski
1321	Śniadowo	podlaskie	łomżyński
1323	Rytwiany	świętokrzyskie	staszowski
1323	Janowiec	lubelskie	puławski
1323	Tuchów	małopolskie	tarnowski
1326	Siemkowice	łódzkie	pajęczański
1326	Zbąszynek	lubuskie	świebodziński
1327	Krokowa	pomorskie	pucki
1329	Jastrzębia	mazowieckie	radomski
1329	Stary Zamość	lubelskie	zamojski
1330	Rzezawa	małopolskie	bocheński
1331	Olesno	małopolskie	dąbrowski
1333	Krzczonów	lubelskie	lubelski
1333	Grębocice	dolnośląskie	polkowicki
1334	Głuchołazy	opolskie	nyski
1336	Poniatowa	lubelskie	opolski
1336	Zławieś Wielka	kujawsko-pomorskie	toruński
1336	Ryczywół	wielkopolskie	obornicki
1339	Zakrzew	lubelskie	lubelski
1339	Nieszawa	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski
1340	Piwniczna-Zdrój	małopolskie	nowosądecki
1342	Skomlin	łódzkie	wieluński
1342	Świeradów-Zdrój	dolnośląskie	łubański
1343	Purda	warmińsko-mazurskie	olsztyński
1344	Bolesławiec	dolnośląskie	bolesławiecki

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1346	Dziemiany	pomorskie	kościerski
1346	Świerklany	śląskie	rybnicki
1347	Mirów	mazowieckie	szydłowiecki
1349	Kramsk	wielkopolskie	koniński
1349	Lubichowo	pomorskie	starogardzki
1351	Kuźnica	podlaskie	sokółski
1351	Zaklików	podkarpackie	stalowowolski
1352	Iława	warmińsko-mazurskie	iławski
1353	Pobiedziska	wielkopolskie	poznański
1354	Wiżajny	podlaskie	suwalski
1355	Chocień	kujawsko-pomorskie	włocławski
1356	Lubochnia	łódzkie	tomaszowski
1357	Chelmża	kujawsko-pomorskie	toruński
1358	Gizalki	wielkopolskie	pleszewski
1360	Przytuły	podlaskie	łomżyński
1360	Brześć Kujawski	kujawsko-pomorskie	włocławski
1362	Mszczonów	mazowieckie	żyrardowski
1362	Stopnica	świętokrzyskie	buski
1363	Waśniów	świętokrzyskie	ostrowiecki
1364	Stawiski	podlaskie	kolneński
1366	Osiek	kujawsko-pomorskie	brodnicki
1366	Wieliszew	mazowieckie	legionowski
1367	Ziębice	dolnośląskie	ząbkowicki
1368	Jutrosin	wielkopolskie	rawicki
1370	Zbąszyń	wielkopolskie	nowotomyski
1370	Sierpc	mazowieckie	sierpecki
1372	Ostrów Mazowiecka	mazowieckie	ostrowski
1372	Murowana Goślina	wielkopolskie	poznański
1373	Busko-Zdrój	świętokrzyskie	buski
1374	Czerwonak	wielkopolskie	poznański
1376	Pruszcz	kujawsko-pomorskie	świecki
1376	Łącko	małopolskie	nowosądecki
1376	Wyszków	mazowieckie	wyszkowski
1378	Rybczewice	lubelskie	świdnicki
1380	Otyń	lubuskie	nowosolski
1380	Kępno	wielkopolskie	kępiński
1382	Drelów	lubelskie	białski
1382	Grębków	mazowieckie	węgrowski
1383	Koszyce	małopolskie	proszowicki
1384	Suchożebry	mazowieckie	siedlecki
1385	Chociwel	zachodniopomorskie	stargardzki
1386	Charsznica	małopolskie	miechowski
1387	Kobierzyce	dolnośląskie	wrocławski
1388	Siemień	lubelskie	parczewski
1389	Mszana	śląskie	wodzisławski
1390	Osina	zachodniopomorskie	goleniowski
1392	Kadzidło	mazowieckie	ostrołęcki
1392	Wilków	opolskie	namysłowski

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1393	Lubaczów	podkarpackie	lubaczowski
1394	Sulechów	lubuskie	zielenogórski
1395	Nowogródek Pomorski	zachodniopomorskie	myśliborski
1396	Prabuty	pomorskie	kwidzyński
1398	Poronin	małopolskie	tatrzański
1398	Leszno	wielkopolskie	m. Leszno
1399	Wilczyn	wielkopolskie	koniński
1400	Dzierzkowice	lubelskie	kraśnicki
1402	Liszki	małopolskie	krakowski
1402	Strzegowo	mazowieckie	mławski
1403	Platerówka	dolnośląskie	lubański
1404	Bobrowo	kujawsko-pomorskie	brodnicki
1406	Czernikowo	kujawsko-pomorskie	toruński
1406	Krasne	mazowieckie	przasnyski
1407	Witkowo	wielkopolskie	gnieźniński
1408	Ryglice	małopolskie	tarnowski
1410	Milanów	lubelskie	parczewski
1410	Rudnik	śląskie	raciborski
1411	Choroszcz	podlaskie	białostocki
1412	Drawsko	wielkopolskie	czarnkowsko-trzcianecki
1414	Nakło nad Notecią	kujawsko-pomorskie	nakielski
1414	Konopnica	lubelskie	lubelski
1415	Łambinowice	opolskie	nyski
1416	Ceków-Kolonia	wielkopolskie	kaliski
1417	Dańtowo	zachodniopomorskie	ślawieński
1418	Bircza	podkarpackie	przemyski
1419	Jeziora Wielkie	kujawsko-pomorskie	mogileński
1420	Chłopice	podkarpackie	jarosławski
1422	Banie Mazurskie	warmińsko-mazurskie	gołdapski
1422	Domaniewice	łódzkie	łowicki
1424	Baranów Sandomierski	podkarpackie	tarnobrzesci
1424	Libiąż	małopolskie	chrzanowski
1425	Małdyty	warmińsko-mazurskie	ostródzki
1426	Żukowice	dolnośląskie	głogowski
1427	Borki	lubelskie	radzyński
1429	Mściwojów	dolnośląskie	jaworski
1429	Łubowo	wielkopolskie	gnieźniński
1430	Damnica	pomorskie	śląski
1432	Rogowo	kujawsko-pomorskie	rypiński
1432	Korsze	warmińsko-mazurskie	kętrzyński
1433	Śmigiel	wielkopolskie	kościański
1435	Władysławów	wielkopolskie	turecki
1435	Obrowo	kujawsko-pomorskie	toruński
1436	Osiecznica	dolnośląskie	bolesławiecki
1438	Dubeninki	warmińsko-mazurskie	gołdapski
1438	Kościierzyna	pomorskie	kościerski
1439	Kleszczów	łódzkie	bełchatowski
1440	Oborniki Śląskie	dolnośląskie	trzebnicki

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1441	Krzanowice	śląskie	raciborski
1443	Wojcieszków	lubelskie	lukowski
1443	Jedlina-Zdrój	dolnośląskie	wałbrzyski
1445	Konarzyny	pomorskie	chojnicki
1445	Deszczno	lubuskie	gorzowski
1446	Sosnowiec	śląskie	m. Sosnowiec
1448	Zawoja	małopolskie	suski
1448	Inowrocław	kujawsko-pomorskie	inowrocławski
1449	Boguty-Pianki	mazowieckie	ostrowski
1451	Lubraniec	kujawsko-pomorskie	włocławski
1451	Ostrowiec Świętokrzyski	świętokrzyskie	ostrowiecki
1453	Porąbka	śląskie	bielski
1453	Opinogóra Górna	mazowieckie	ciechanowski
1455	Czarne	pomorskie	człuchowski
1455	Rokiciny	łódzkie	tomaszowski
1455	Puławy	lubelskie	puławski
1457	Słupno	mazowieckie	płocki
1458	Radom	mazowieckie	m. Radom
1459	Milicz	dolnośląskie	milicki
1460	Kamienna Góra	dolnośląskie	kamiennogórski
1461	Człopa	zachodniopomorskie	wałęcki
1462	Tarnawatka	lubelskie	tomaszowski
1464	Wadowice Górne	podkarpackie	mielecki
1464	Wola Krzysztoporska	łódzkie	piotrkowski
1466	Ulan-Majorat	lubelskie	radzyński
1466	Gostynin	mazowieckie	gostyński
1466	Raciechowice	małopolskie	myślenicki
1469	Orońsko	mazowieckie	szymborski
1469	Stara Błotnica	mazowieckie	białobrzeski
1471	Czarniejewo	wielkopolskie	gnieźnieński
1471	Kłomnice	śląskie	częstochoński
1471	Milejewo	warmińsko-mazurskie	elbląski
1473	Miastków Kościelny	mazowieckie	garwoliński
1474	Brańszczyk	mazowieckie	wyszkowski
1475	Duszniki	wielkopolskie	szamotulski
1476	Jordanów Śląski	dolnośląskie	wrocławski
1477	Sława	lubuskie	wschowski
1478	Iwanowice	małopolskie	krakowski
1479	Koło	wielkopolskie	kolski
1480	Rydzyń	wielkopolskie	leszczyński
1482	Zarszyn	podkarpackie	sanocki
1482	Grajewo	podlaskie	grajewski
1482	Świdnica	dolnośląskie	świdnicki
1484	Brańsk	podlaskie	bielski
1485	Rudna	dolnośląskie	lubiński
1487	Polajewo	wielkopolskie	czarnkowsko-trzcianecki
1487	Ruciane-Nida	warmińsko-mazurskie	piski
1489	Lubsza	opolskie	brzeski

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1489	Grunwald	warmińsko-mazurskie	ostródzki
1491	Wojciechów	lubelskie	lubelski
1491	Chlewiska	mazowieckie	szymbarkowski
1492	Ręczno	łódzkie	piotrkowski
1494	Mirosławiec	zachodniopomorskie	wałeczki
1494	Zduny	wielkopolskie	krotoszyński
1495	Wyszki	podlaskie	bielski
1496	Lubień Kujawski	kujawsko-pomorskie	włocławski
1497	Strzelce Wielkie	łódzkie	pajęczański
1499	Białogard	zachodniopomorskie	białogardzki
1499	Dąbrowa Górnicza	śląskie	m. Dąbrowa Górnicza
1500	Jaworze	śląskie	bielski
1501	Czastary	łódzkie	wieruszowski
1502	Szlichtyngowa	lubuskie	wschowski
1503	Głusk	lubelskie	lubelski
1504	Chodecz	kujawsko-pomorskie	włocławski
1505	Bodzanów	mazowieckie	płocki
1507	Łubnice	świętokrzyskie	staszowski
1507	Babiak	wielkopolskie	kolski
1509	Brzeźnica	małopolskie	wadowicki
1509	Czermin	wielkopolskie	pleszewski
1510	Solec Kujawski	kujawsko-pomorskie	bydgoski
1511	Wiązów	dolnośląskie	strzeliński
1512	Osie	kujawsko-pomorskie	świecki
1513	Żuromin	mazowieckie	żuromiński
1514	Gubin	lubuskie	krośnieński
1516	Rząśnia	łódzkie	pajęczański
1516	Łomianki	mazowieckie	warszawski zachodni
1517	Łopiennik Górny	lubelskie	krasnostawski
1518	Gąsawa	kujawsko-pomorskie	żniński
1519	Kruszyna	śląskie	częstochowski
1520	Pasym	warmińsko-mazurskie	szczygieński
1521	Kobylin-Borzymy	podlaskie	wysokomazowiecki
1522	Batorz	lubelskie	janowski
1523	Lipno	kujawsko-pomorskie	lipnowski
1524	Gnojnik	małopolskie	brzeski
1525	Zielona Góra	lubuskie	m. Zielona Góra
1526	Kłoczew	lubelskie	rycki
1527	Dobromierz	dolnośląskie	świdnicki
1529	Płońsk	mazowieckie	płoński
1529	Brójce	łódzkie	łódzki wschodni
1530	Maków	łódzkie	skierniewicki
1531	Bychawa	lubelskie	lubelski
1532	Słupia Konecka	świętokrzyskie	konecki
1534	Popielów	opolskie	opolski
1534	Lidzbark Warmiński	warmińsko-mazurskie	lidzbarski
1536	Kazimierz Biskupi	wielkopolskie	koniński
1536	Szamotoły	wielkopolskie	szamotulski

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1537	Bojanowo	wielkopolskie	rawicki
1539	Jedlińsk	mazowieckie	radomski
1539	Białaczów	łódzkie	opoczyński
1540	Buczek	łódzkie	łaski
1541	Gorzów Wielkopolski	lubuskie	m. Gorzów Wielkopolski
1543	Godziszów	lubelskie	janowski
1543	Końskowola	lubelskie	puławski
1544	Pakośław	wielkopolskie	rawicki
1545	Wijewo	wielkopolskie	leszczyński
1546	Bobowa	małopolskie	gorlicki
1547	Raszków	wielkopolskie	ostrowski
1548	Rogowo	kujawsko-pomorskie	żniński
1549	Chmielno	pomorskie	kartuski
1550	Błaszki	łódzkie	sieradzki
1552	Obsza	lubelskie	biłgorajski
1552	Siennica	mazowieckie	miński
1553	Wąsosz	podlaskie	grajewski
1555	Strzelin	dolnośląskie	strzeliński
1555	Kalisz	wielkopolskie	m. Kalisz
1557	Dziwnów	zachodniopomorskie	kamieński
1557	Stolno	kujawsko-pomorskie	chełmiński
1558	Rajcza	śląskie	żywiecki
1559	Istebna	śląskie	cieszyński
1560	Jerzmanowa	dolnośląskie	głogowski
1561	Chojnów	dolnośląskie	legnicki
1562	Jodłowa	podkarpackie	dębicki
1563	Mniszków	łódzkie	opoczyński
1564	Ostrowite	wielkopolskie	słupecki
1566	Banie	zachodniopomorskie	gryfiński
1566	Bystrzyca Kłodzka	dolnośląskie	kłodzki
1567	Lubanie	kujawsko-pomorskie	włocławski
1568	Starcza	śląskie	częstochowski
1569	Moszczenica	małopolskie	gorlicki
1571	Łanięta	łódzkie	kutnowski
1571	Łabiszyn	kujawsko-pomorskie	żniński
1572	Cielądz	łódzkie	rawski
1574	Krzykosy	wielkopolskie	średzki
1574	Somonino	pomorskie	kartuski
1574	Piekary Śląskie	śląskie	m. Piekary Śląskie
1576	Świeszyno	zachodniopomorskie	koszaliński
1578	Pokrzywnica	mazowieckie	pułtuski
1578	Katowice	śląskie	m. Katowice
1580	Rożwienica	podkarpackie	jarosławski
1580	Toruń	kujawsko-pomorskie	m. Toruń
1581	Bralin	wielkopolskie	kępiński
1583	Dobczyce	małopolskie	myślenicki
1583	Chorzów	śląskie	m. Chorzów
1585	Czersk	pomorskie	chojnicki

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1585	Głogów	dolnośląskie	głogowski
1585	Krośnice	dolnośląskie	milicki
1587	Górno	świętokrzyskie	kielecki
1588	Brzeziny	wielkopolskie	kaliski
1590	Ożarówce	śląskie	tarnogórski
1590	Wiśniewo	mazowieckie	mławski
1591	Godkowo	warmińsko-mazurskie	elbląski
1594	Baranowo	mazowieckie	ostrołęcki
1594	Skarszewy	pomorskie	starogardzki
1594	Radzanów	mazowieckie	białobrzeski
1594	Brzeszcze	małopolskie	oświęcimski
1596	Lipno	kujawsko-pomorskie	lipnowski
1598	Morąg	warmińsko-mazurskie	ostródzki
1598	Smętowo Graniczne	pomorskie	starogardzki
1600	Gołuchów	wielkopolskie	pleszewski
1600	Gietrzwałd	warmińsko-mazurskie	olsztyński
1602	Jarocin	podkarpackie	nizański
1602	Starogard Gdański	pomorskie	starogardzki
1603	Ozimek	opolskie	opolski
1604	Gołymín-Ośrodek	mazowieckie	ciechanowski
1606	Skierbieszów	lubelskie	zamojski
1606	Tuchola	kujawsko-pomorskie	tucholski
1606	Stara Kamienica	dolnośląskie	jeleniogórski
1609	Sadkowie	łódzkie	rawski
1609	Działoszyce	świętokrzyskie	pińczowski
1610	Brąszewice	łódzkie	sieradzki
1611	Przasnysz	mazowieckie	przasnyski
1613	Susiec	lubelskie	tomaszowski
1613	Miłkowie	dolnośląskie	legnicki
1614	Dalików	łódzkie	poddębicki
1615	Prusice	dolnośląskie	trzebnicki
1616	Koneck	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski
1617	Lądek-Zdrój	dolnośląskie	kłodzki
1618	Gaszowice	śląskie	rybnicki
1620	Szczytno	warmińsko-mazurskie	szczycieński
1620	Baranów	lubelskie	puławski
1621	Raba Wyżna	małopolskie	nowotarski
1622	Grójec	mazowieckie	grójecki
1623	Wschowa	lubuskie	wschowski
1624	Popów	śląskie	kłobucki
1625	Małogoszcz	świętokrzyskie	jędrzejowski
1626	Płock	mazowieckie	m. Płock
1627	Lisewo	kujawsko-pomorskie	chełmiński
1628	Annopol	lubelskie	kraśnicki
1629	Szerzyny	małopolskie	tarnowski
1630	Załużki	mazowieckie	płoński
1631	Bobolice	zachodniopomorskie	koszaliński
1633	Nagłowice	świętokrzyskie	jędrzejowski

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1633	Grudziądz	kujawsko-pomorskie	grudziądzki
1633	Oborniki	wielkopolskie	obornicki
1636	Starachowice	świętokrzyskie	starachowicki
1636	Połaniec	świętokrzyskie	staszowski
1638	Krościenko Wyżne	podkarpackie	krośnieński
1638	Piława Górna	dolnośląskie	dzierżoniowski
1640	Świecie nad Osą	kujawsko-pomorskie	grudziądzki
1640	Pruszcz Gdański	pomorskie	gdański
1641	Dziadkowice	podlaskie	siemiatycki
1642	Czarnia	mazowieckie	ostrołęcki
1643	Kiwity	warmińsko-mazurskie	lidzbarski
1645	Tuszów Narodowy	podkarpackie	mielecki
1645	Koźminek	wielkopolskie	kaliski
1645	Rumia	pomorskie	wejherowski
1647	Niedźwiada	lubelskie	lubartowski
1648	Zabrodzie	mazowieckie	wyszkowski
1649	Kępice	pomorskie	słupski
1650	Poręba	śląskie	zawierciański
1651	Włodawa	lubelskie	włodawski
1652	Ustka	pomorskie	słupski
1654	Stary Dzierzgoń	pomorskie	sztumski
1654	Zawadzkie	opolskie	strzelecki
1655	Wielopole Skrzyńskie	podkarpackie	ropczycko-średziszowski
1656	Sułoszowa	małopolskie	krakowski
1657	Secemin	świętokrzyskie	włoszczowski
1659	Brody	świętokrzyskie	starachowicki
1659	Tomaszów Lubelski	lubelskie	tomaszowski
1660	Biały Dunajec	małopolskie	tatrzański
1662	Wieczfnia Kościelna	mazowieckie	mławski
1662	Niemodlin	opolskie	opolski
1663	Sośno	kujawsko-pomorskie	sępoleński
1665	Miedzna	śląskie	pszczyński
1665	Mstów	śląskie	częstochoowski
1665	Kutno	łódzkie	kutnowski
1667	Raciąż	mazowieckie	płoński
1669	Sitno	lubelskie	zamojski
1669	Rzepin	lubuskie	słubicki
1671	Jabłonowo Pomorskie	kujawsko-pomorskie	brodnicki
1671	Wielichowo	wielkopolskie	grodziski
1673	Pacanów	świętokrzyskie	buski
1673	Goszczanów	łódzkie	sieradzki
1674	Ryn	warmińsko-mazurskie	giżycki
1675	Świnice Warckie	łódzkie	łęczycki
1676	Miastko	pomorskie	bytowski
1677	Mława	mazowieckie	mławski
1678	Zaniemyśl	wielkopolskie	średzki
1680	Czernice Borowe	mazowieckie	przasnyski
1680	Szydłowo	wielkopolskie	pilski

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1680	Ujście	wielkopolskie	pilski
1682	Sosnówka	lubelskie	białski
1683	Żagań	lubuskie	żagański
1684	Maciejowice	mazowieckie	garwoliński
1686	Kotlin	wielkopolskie	jarociński
1686	Korzenna	małopolskie	nowosądecki
1687	Aleksandrów Kujawski	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski
1689	Stromiec	mazowieckie	białobrzeski
1689	Łyszkowice	łódzkie	łowicki
1690	Wodzierady	łódzkie	łaski
1692	Skaryszew	mazowieckie	radomski
1692	Damaśławek	wielkopolskie	wągrowiecki
1694	Grabów	łódzkie	łęczycki
1694	Oława	dolnośląskie	oławski
1695	Wasilków	podlaskie	białostocki
1696	Choszczno	zachodniopomorskie	choszczeński
1698	Szczawnica	małopolskie	nowotarski
1698	Skawina	małopolskie	krakowski
1699	Brusy	pomorskie	chojnicki
1701	Syców	dolnośląskie	oleśnicki
1701	Radzanowo	mazowieckie	płocki
1703	Legnica	dolnośląskie	m. Legnica
1703	Długosiodło	mazowieckie	wyszkowski
1704	Łukowica	małopolskie	limanowski
1705	Zielonka	mazowieckie	wołomiński
1707	Nowa Wieś Lęborska	pomorskie	łęborski
1707	Manowo	zachodniopomorskie	koszaliński
1709	Wielgomłyn	łódzkie	radomszczański
1709	Lubań	dolnośląskie	lubański
1710	Praszka	opolskie	oleski
1712	Łysomice	kujawsko-pomorskie	toruński
1712	Głinojeck	mazowieckie	ciechanowski
1713	Kłodzko	dolnośląskie	kłodzki
1715	Nowosolna	łódzkie	łódzki wschodni
1715	Radziejów	kujawsko-pomorskie	radziejowski
1716	Czarnków	wielkopolskie	czarnkowsko-trzcianecki
1717	Karlino	zachodniopomorskie	białogardzki
1719	Piotrków Kujawski	kujawsko-pomorskie	radziejowski
1719	Wysoka	wielkopolskie	pilski
1720	Mońki	podlaskie	moniecki
1721	Sochaczew	mazowieckie	sochaczewski
1722	Trzebieszów	lubelskie	łukowski
1723	Wartkowice	łódzkie	poddębicki
1725	Nowogród	podlaskie	łomżyński
1725	Leśniewice	lubelskie	chełmski
1727	Miłoradz	pomorskie	malborski
1727	Mieszkowice	zachodniopomorskie	gryfiński
1727	Kleczew	wielkopolskie	koniński

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1730	Choczewo	pomorskie	wejherowski
1730	Narewka	podlaskie	hajnowski
1732	Szydłów	świętokrzyskie	staszowski
1732	Pelplin	pomorskie	tczewski
1733	Piła	wielkopolskie	pilski
1734	Kraśniczyn	lubelskie	krasnostawski
1736	Baborów	opolskie	głubczycki
1736	Łaszczów	lubelskie	tomaszowski
1739	Adamów	lubelskie	zamojski
1739	Baranów	mazowieckie	grodziski
1739	Jasieniec	mazowieckie	grójecki
1739	Piątek	łódzkie	łęczycki
1741	Górzycza	lubuskie	słubicki
1743	Lędziny	śląskie	bieruńsko-łędziński
1743	Brodnica	kujawsko-pomorskie	brodnicki
1743	Knurów	śląskie	gliwicki
1745	Pionki	mazowieckie	radomski
1746	Bolków	dolnośląskie	jaworski
1747	Turośń Kościelna	podlaskie	białostocki
1748	Markusy	warmińsko-mazurskie	elbląski
1749	Barwice	zachodniopomorskie	szczecinecki
1751	Dywity	warmińsko-mazurskie	olsztyński
1751	Mrągowo	warmińsko-mazurskie	mrągowski
1752	Sulęcín	lubuskie	sulęciński
1753	Chełmża	kujawsko-pomorskie	toruński
1754	Żarki	śląskie	myszkowski
1756	Zambrów	podlaskie	zambrowski
1756	Radzionków	śląskie	tarnogórski
1758	Siedliszcze	lubelskie	chełmski
1758	Terespol	lubelskie	białski
1759	Widawa	łódzkie	łaski
1760	Radowo Małe	zachodniopomorskie	łobeski
1761	Dobrcz	kujawsko-pomorskie	bydgoski
1762	Chojna	zachodniopomorskie	gryfiński
1763	Dygowo	zachodniopomorskie	kołobrzeski
1764	Brzostek	podkarpackie	dębicki
1765	Żary	lubuskie	żarski
1767	Sierpc	mazowieckie	sierpecki
1767	Świdwin	zachodniopomorskie	świdwiński
1770	Przygodzice	wielkopolskie	ostrowski
1770	Brzozie	kujawsko-pomorskie	brodnicki
1770	Wicko	pomorskie	łęborski
1770	Ostrów Wielkopolski	wielkopolskie	ostrowski
1772	Przyłęk	mazowieckie	zwoleński
1773	Wieleń	wielkopolskie	czarnkowsko-trzcianecki
1775	Dźwierzuty	warmińsko-mazurskie	szczycieński
1775	Góra Świętej Małgorzaty	łódzkie	łęczycki
1776	Trzcianka	wielkopolskie	czarnkowsko-trzcianecki

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1778	Kcynia	kujawsko-pomorskie	nakielski
1778	Dobrzyca	wielkopolskie	pleszewski
1778	Otmuchów	opolskie	nyski
1781	Trzydnik Duży	lubelskie	kraśnicki
1781	Trzcinica	wielkopolskie	kępiński
1781	Świecie	kujawsko-pomorskie	świecki
1783	Adamówka	podkarpackie	przeworski
1784	Brzeźnica	lubuskie	żagański
1785	Świdnica	dolnośląskie	świdnicki
1786	Krzywdą	lubelskie	lukowski
1787	Ostroróg	wielkopolskie	szamotulski
1789	Kołaki Kościelne	podlaskie	zambrowski
1789	Czarnocin	łódzkie	piotrkowski
1789	Gniewino	pomorskie	wejherowski
1791	Wądroże Wielkie	dolnośląskie	jaworski
1792	Opatówek	wielkopolskie	kaliski
1793	Wierzbica	lubelskie	chełmski
1795	Ropa	małopolskie	gorlicki
1795	Golcza	małopolskie	miechowski
1797	Troszyn	mazowieckie	ostrołęcki
1797	Bliżyn	świętokrzyskie	skarżyski
1798	Łańcut	podkarpackie	łańcucki
1799	Czechowice-Dziedzice	śląskie	bielski
1801	Złotów	wielkopolskie	złotowski
1801	Golczewo	zachodniopomorskie	kamieński
1801	Kodrąb	łódzkie	radomszczański
1803	Kozłowo	warmińsko-mazurskie	nidzicki
1804	Elbląg	warmińsko-mazurskie	m. Elbląg
1805	Lidzbark Warmiński	warmińsko-mazurskie	lidzbarski
1806	Wielbark	warmińsko-mazurskie	szczycieński
1808	Osiek Jasielski	podkarpackie	jasielski
1808	Pszów	śląskie	wodzisławski
1809	Kocmyrzów-Luborzycza	małopolskie	krakowski
1810	Nowa Karczma	pomorskie	kościerski
1811	Pieńsk	dolnośląskie	zgorzelecki
1813	Nowe Miasto nad Pilicą	mazowieckie	grójecki
1813	Jeżów Sudecki	dolnośląskie	jeleniogórski
1814	Bytów	pomorskie	bytowski
1815	Naruszewo	mazowieckie	płoński
1816	Trzebiel	lubuskie	żarski
1818	Mrocza	kujawsko-pomorskie	nakielski
1818	Chojnice	pomorskie	chojnicki
1820	Dąbrowice	łódzkie	kutnowski
1820	Bobowo	pomorskie	starogardzki
1821	Jaworzno	śląskie	m. Jaworzno
1822	Skarżysko-Kamienna	świętokrzyskie	skarżyski
1823	Zelów	łódzkie	bełchatowski
1824	Borek Wielkopolski	wielkopolskie	gostyński

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1825	Moskorzew	świętokrzyskie	włoszczowski
1826	Warnice	zachodniopomorskie	pyrzycki
1830	Ostrówek	lubelskie	lubartowski
1830	Pruchnik	podkarpackie	jarosławski
1830	Bielsk	mazowieckie	płocki
1830	Gorzów Śląski	opolskie	oleski
1830	Uście Gorlickie	małopolskie	gorlicki
1830	Racibórz	śląskie	raciborski
1833	Tarnówka	wielkopolskie	złotowski
1834	Iwierzycy	podkarpackie	ropczycko-sędziszowski
1836	Hajnówka	podlaskie	hajnowski
1836	Wróblew	łódzkie	sieradzki
1836	Miękinia	dolnośląskie	średzki
1839	Nowa Ruda	dolnośląskie	kłodzki
1839	Wronki	wielkopolskie	szamotulski
1841	Uchanie	lubelskie	hrubieszowski
1841	Daszyna	łódzkie	łęczycki
1842	Przodkowo	pomorskie	kartuski
1844	Zapolice	łódzkie	zduńskowolski
1844	Rogoźno	wielkopolskie	obornicki
1846	Podegrodzie	małopolskie	nowosądecki
1846	Szczawin Kościelny	mazowieckie	gostyński
1846	Rychtal	wielkopolskie	kępiński
1848	Mrągowo	warmińsko-mazurskie	mrągowski
1849	Kije	świętokrzyskie	pińczowski
1850	Nidzica	warmińsko-mazurskie	nidzicki
1851	Szczebrzeszyn	lubelskie	zamojski
1852	Irządze	śląskie	zawierciański
1854	Sulejów	łódzkie	piotrkowski
1854	Ilów	mazowieckie	sochaczewski
1855	Warka	mazowieckie	grójecki
1856	Grodzisk Wielkopolski	wielkopolskie	grodziski
1857	Zagrodno	dolnośląskie	złotoryjski
1859	Łubnice	łódzkie	wieruszowski
1859	Miejska Górka	wielkopolskie	rawicki
1860	Kąty Wrocławskie	dolnośląskie	wrocławski
1862	Kozuchów	lubuskie	nowosolski
1862	Wierzchosławice	małopolskie	tarnowski
1863	Radzyń Podlaski	lubelskie	radzyński
1865	Jednoróżec	mazowieckie	przasnyski
1865	Mieroszków	dolnośląskie	wałbrzyski
1867	Bogdaniec	lubuskie	gorzowski
1867	Gryfino	zachodniopomorskie	gryfiński
1868	Lipno	wielkopolskie	leszczyński
1870	Tarłów	świętokrzyskie	opatowski
1870	Rachanie	lubelskie	tomaszowski
1871	Stara Dąbrowa	zachodniopomorskie	stargardzki
1872	Piecki	warmińsko-mazurskie	mrągowski

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1874	Ludwin	lubelskie	łęczyński
1874	Dzierżoniów	dolnośląskie	dzierżoniowski
1877	Giżycko	warmińsko-mazurskie	giżycki
1877	Olecko	warmińsko-mazurskie	olecki
1877	Uniejów	łódzkie	poddębicki
1877	Suwałki	podlaskie	m. Suwałki
1880	Lubsko	lubuskie	żarski
1880	Drezdenko	lubuskie	strzelecko-drezdenecki
1881	Lutocin	mazowieckie	żuromiński
1882	Grabica	łódzkie	piotrkowski
1884	Wielgie	kujawsko-pomorskie	lipnowski
1884	Zakrzew	mazowieckie	radomski
1886	Żnin	kujawsko-pomorskie	żniński
1886	Bądkowo	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski
1887	Lipowiec Kościelny	mazowieckie	mławski
1888	Dębowa Kłoda	lubelskie	parczewski
1889	Mrozy	mazowieckie	miński
1890	Kostrzyn nad Odrą	lubuskie	gorzowski
1891	Zaręby Kościelne	mazowieckie	ostrowski
1892	Suchy Dąb	pomorskie	gdański
1893	Rzgów	wielkopolskie	koniński
1894	Płoty	zachodniopomorskie	gryficki
1895	Kunów	świętokrzyskie	ostrowiecki
1897	Prostki	warmińsko-mazurskie	ełcki
1897	Kołbiel	mazowieckie	otwocki
1897	Kobyła Góra	wielkopolskie	ostrzeszowski
1899	Werbkowice	lubelskie	hrubieszowski
1900	Ciechanowiec	podlaskie	wysokomazowiecki
1901	Żytno	łódzkie	radomszczański
1903	Stęszew	wielkopolskie	poznański
1903	Gnojno	świętokrzyskie	buski
1904	Kawęczyn	wielkopolskie	turecki
1905	Sierakowice	pomorskie	kartuski
1906	Sławno	łódzkie	opoczyński
1908	Cieszków	dolnośląskie	milicki
1908	Połczyn-Zdrój	zachodniopomorskie	świdwiński
1910	Bakałarzewo	podlaskie	suwalski
1910	Kościan	wielkopolskie	kościański
1910	Dąbrówno	warmińsko-mazurskie	ostródzki
1912	Żerków	wielkopolskie	jarociński
1914	Krypno	podlaskie	moniecki
1914	Zgorzelec	dolnośląskie	zgorzelecki
1915	Kobylin	wielkopolskie	krotoszyński
1917	Kamionka	lubelskie	lubartowski
1917	Jelcz-Laskowice	dolnośląskie	olawski
1918	Kartuzy	pomorskie	kartuski
1919	Niegosławice	lubuskie	żagański
1920	Poświętne	mazowieckie	wołomiński

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1921	Główczyce	pomorskie	śląski
1922	Radziemice	małopolskie	proszowicki
1924	Sadki	kujawsko-pomorskie	nakielski
1924	Żary	lubuskie	żarski
1925	Czerwin	mazowieckie	ostrołęcki
1927	Szczutowo	mazowieckie	sierpecki
1927	Mokobody	mazowieckie	siedlecki
1928	Biskupiec	warmińsko-mazurskie	olsztyński
1929	Bobrowice	lubuskie	krośnieński
1930	Nowogrodzic	dolnośląskie	bolesławiecki
1931	Pełczyce	zachodniopomorskie	choszczeński
1932	Pęczniew	łódzkie	poddębicki
1934	Ulhówek	lubelskie	tomaszowski
1934	Ceranów	mazowieckie	sokołowski
1935	Gąbin	mazowieckie	płocki
1936	Stepnica	zachodniopomorskie	goleniowski
1938	Goraj	lubelskie	biłgorajski
1938	Mysłowice	śląskie	m. Mysłowice
1939	Przysucha	mazowieckie	przysuski
1940	Kołobrzeg	zachodniopomorskie	kołobrzeski
1941	Karnice	zachodniopomorskie	gryficki
1942	Wejherowo	pomorskie	wejherowski
1944	Świątajno	warmińsko-mazurskie	olecki
1944	Stoczek	mazowieckie	węgrowski
1945	Wołów	dolnośląskie	wołowski
1946	Warta	łódzkie	sieradzki
1948	Zawidz	mazowieckie	sierpecki
1948	Pniewy	wielkopolskie	szamotulski
1949	Lubomierz	dolnośląskie	lwówecki
1950	Nowe Miasto Lubawskie	warmińsko-mazurskie	nowomiejski
1951	Szczecinek	zachodniopomorskie	szczecinecki
1952	Kazimierza Wielka	świętokrzyskie	kazimierski
1953	Strzelno	kujawsko-pomorskie	mogileński
1954	Kalisz Pomorski	zachodniopomorskie	drawski
1956	Wągrowiec	wielkopolskie	wągrowiecki
1956	Pleszew	wielkopolskie	pleszewski
1957	Stary Lubotyń	mazowieckie	ostrowski
1959	Cewice	pomorskie	łęborski
1959	Drużbice	łódzkie	bełchatowski
1960	Chodzież	wielkopolskie	chodzieski
1961	Boguszów-Gorce	dolnośląskie	wałbrzyski
1962	Krasiczyn	podkarpackie	przemyski
1963	Goleniów	zachodniopomorskie	goleniowski
1964	Nowy Staw	pomorskie	malborski
1965	Węgliniec	dolnośląskie	zgorzelecki
1967	Radzyń Chełmiński	kujawsko-pomorskie	grudziądzki
1967	Mirsk	dolnośląskie	lwówecki
1968	Sławno	zachodniopomorskie	ślawieński

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
1969	Nowogard	zachodniopomorskie	goleniowski
1970	Ornontowice	śląskie	mikołowski
1971	Szczaniec	lubuskie	świebodziński
1972	Poddębice	łódzkie	poddębicki
1973	Władysławowo	pomorskie	pucki
1974	Łagiewniki	dolnośląskie	dzierżonowski
1975	Wysokie	lubelskie	lubelski
1977	Chełmno	kujawsko-pomorskie	chełmiński
1977	Zbrosławice	śląskie	tarnogórski
1978	Ostróda	warmińsko-mazurskie	ostródzki
1979	Jemielno	dolnośląskie	górowski
1981	Dobra	zachodniopomorskie	łobeski
1981	Wyszogród	mazowieckie	płocki
1983	Lubań	dolnośląskie	lubański
1983	Potęgowo	pomorskie	śląski
1985	Lututów	łódzkie	wieruszowski
1985	Żelazków	wielkopolskie	kaliski
1986	Sieraków	wielkopolskie	międzychodzki
1987	Drzewica	łódzkie	opoczyński
1988	Dzierzgowo	mazowieckie	mławski
1989	Trzemeszno	wielkopolskie	gnieźnieński
1991	Chocz	wielkopolskie	pleszewski
1991	Grodzisk	podlaskie	siemiatycki
1992	Słońsk	lubuskie	sulęciński
1994	Skórcz	pomorskie	starogardzki
1994	Żywiec	śląskie	żywiecki
1994	Bogatynia	dolnośląskie	zgorzelecki
1997	Kruszwica	kujawsko-pomorskie	inowrocławski
1997	Lgota Wielka	łódzkie	radomszczański
1999	Morzeszczyn	pomorskie	tczewski
1999	Lwówek	wielkopolskie	nowotomyski
2001	Biała Podlaska	lubelskie	białski
2001	Gardeja	pomorskie	kwidzyński
2001	Barczewo	warmińsko-mazurskie	olsztyński
2004	Kutno	łódzkie	kutnowski
2004	Stawiguda	warmińsko-mazurskie	olsztyński
2004	Białowieża	podlaskie	hajnowski
2006	Ilża	mazowieckie	radomski
2007	Krynice	lubelskie	tomaszowski
2008	Szczecinek	zachodniopomorskie	szczecinecki
2009	Środa Śląska	dolnośląskie	średzki
2010	Pisz	warmińsko-mazurskie	piski
2011	Mirzec	świętokrzyskie	starachowicki
2012	Krośniewice	łódzkie	kutnowski
2013	Biskupiec	warmińsko-mazurskie	nowomiejski
2014	Kościelisko	małopolskie	tatrzański
2015	Podgórzyń	dolnośląskie	jeleniogórski
2017	Gozdowo	mazowieckie	sierpecki

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
2017	Prószków	opolskie	opolski
2018	Ciechocin	kujawsko-pomorskie	golubsko-dobrzyński
2019	Kwidzyn	pomorskie	kwidzyński
2021	Stara Kornica	mazowieckie	łosicki
2021	Cyców	lubelskie	łęczyński
2022	Police	zachodniopomorskie	policki
2023	Zabór	lubuskie	zielonogórski
2025	Dolice	zachodniopomorskie	stargardzki
2025	Odrzywół	mazowieckie	przysuski
2025	Mielno	zachodniopomorskie	koszaliński
2028	Pińczów	świętokrzyskie	pińczowski
2028	Kłodawa	lubuskie	gorzowski
2030	Chełm	lubelskie	chełmski
2030	Kamieniec Ząbkowicki	dolnośląskie	ząbkowicki
2031	Liniewo	pomorskie	kościerski
2032	Leśna	dolnośląskie	lubański
2034	Horodło	lubelskie	hrubieszowski
2034	Rutka-Tartak	podlaskie	suwalski
2035	Skierniewice	łódzkie	skierniewicki
2037	Raków	świętokrzyskie	kielecki
2037	Braniewo	warmińsko-mazurskie	braniewski
2037	Brochów	mazowieckie	sochaczewski
2039	Lipnica Wielka	małopolskie	nowotarski
2040	Krempna	podkarpackie	jasielski
2041	Stargard	zachodniopomorskie	stargardzki
2042	Dzierżążnia	mazowieckie	płoński
2043	Brojce	zachodniopomorskie	gryficki
2044	Grzmiąca	zachodniopomorskie	szczecinecki
2045	Olesno	opolskie	oleski
2046	Kunice	dolnośląskie	legnicki
2047	Malechowo	zachodniopomorskie	sławieński
2048	Lubomino	warmińsko-mazurskie	lidzbarski
2050	Nowa Sól	lubuskie	nowosolski
2050	Łęczyce	pomorskie	wejherowski
2052	Bytom	śląskie	m. Bytom
2052	Radecznica	lubelskie	zamojski
2053	Widuchowa	zachodniopomorskie	gryfiński
2054	Łososina Dolna	małopolskie	nowosądecki
2055	Maszewo	zachodniopomorskie	goleniowski
2057	Kwilcz	wielkopolskie	międzychodzki
2057	Wiskitki	mazowieckie	żyrardowski
2058	Cybinka	lubuskie	słubicki
2059	Leśna Podlaska	lubelskie	białski
2060	Włocławek	kujawsko-pomorskie	m. Włocławek
2062	Chorzele	mazowieckie	przasnyski
2062	Medyka	podkarpackie	przemyski
2064	Twardogóra	dolnośląskie	oleśnicki
2064	Ostrów Wielkopolski	wielkopolskie	ostrowski

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
2066	Śliwice	kujawsko-pomorskie	tucholski
2066	Tczew	pomorskie	tczewski
2067	Lanckorona	małopolskie	wadowicki
2068	Joniec	mazowieckie	płoński
2070	Olszówka	wielkopolskie	kolski
2070	Kościan	wielkopolskie	kościański
2071	Jeżewo	kujawsko-pomorskie	świecki
2073	Rybno	warmińsko-mazurskie	działdowski
2073	Iława	warmińsko-mazurskie	iławski
2074	Cedry Wielkie	pomorskie	gdański
2075	Gorzyce	śląskie	wodzisławski
2076	Spytkowice	małopolskie	nowotarski
2077	Żukowo	pomorskie	kartuski
2079	Janowiec Wielkopolski	kujawsko-pomorskie	żniński
2079	Baboszewo	mazowieckie	płoński
2081	Pyrzyce	zachodniopomorskie	pyrzycki
2081	Pieszycy	dolnośląskie	dzierżoniowski
2082	Biała Rawska	łódzkie	rawski
2083	Górzno	kujawsko-pomorskie	brodnicki
2084	Fabianki	kujawsko-pomorskie	włocławski
2086	Ząbkowice Śląskie	dolnośląskie	ząbkowicki
2086	Jedwabno	warmińsko-mazurskie	szczycieński
2087	Bartoszyce	warmińsko-mazurskie	bartoszycki
2088	Susz	warmińsko-mazurskie	iławski
2090	Wieniawa	mazowieckie	przysuski
2090	Radków	dolnośląskie	klódzki
2091	Ruda Śląska	śląskie	m. Ruda Śląska
2093	Pałecznicza	małopolskie	proszowicki
2093	Brodnica	kujawsko-pomorskie	brodnicki
2094	Linia	pomorskie	wejherowski
2095	Łobżenica	wielkopolskie	pilski
2096	Bocki	podlaskie	bielski
2097	Przykona	wielkopolskie	turecki
2098	Olsztynek	warmińsko-mazurskie	olsztyński
2099	Kwidzyn	pomorskie	kwidzyński
2100	Dobra (Szczecińska)	zachodniopomorskie	policki
2101	Stara Biała	mazowieckie	płocki
2102	Dobrzyniewo Duże	podlaskie	białostocki
2104	Sobótka	dolnośląskie	wrocławski
2104	Trzyciąż	małopolskie	olkuski
2105	Jedwabne	podlaskie	łomżyński
2106	Jadów	mazowieckie	wołomiński
2107	Stare Juchy	warmińsko-mazurskie	ełcki
2108	Żmigród	dolnośląskie	trzebnicki
2109	Zbójno	kujawsko-pomorskie	golubsko-dobrzyński
2110	Jelenia Góra	dolnośląskie	m. Jelenia Góra
2111	Kraszewice	wielkopolskie	ostrzeszowski
2112	Świerzawa	dolnośląskie	złotoryjski

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
2113	Rawicz	wielkopolskie	rawicki
2114	Środa Wielkopolska	wielkopolskie	średzki
2115	Józefów	lubelskie	biłgorajski
2116	Milejów	lubelskie	łęczyński
2118	Jastków	lubelskie	lubelski
2118	Zadzim	łódzkie	poddębicki
2119	Jaświły	podlaskie	moniecki
2120	Mełgiew	lubelskie	świdnicki
2122	Sulików	dolnośląskie	zgorzelecki
2122	Jarczów	lubelskie	tomaszowski
2124	Serniki	lubelskie	lubartowski
2124	Jaraczewo	wielkopolskie	jarociński
2125	Ustroń	śląskie	cieszyński
2126	Paszowice	dolnośląskie	jaworski
2127	Dobroszyce	dolnośląskie	oleśnicki
2128	Tuczno	zachodniopomorskie	wałęcki
2129	Wodzisław	świętokrzyskie	jędrzejowski
2130	Turek	wielkopolskie	turecki
2131	Złotoryja	dolnośląskie	złotoryjski
2132	Głuszycza	dolnośląskie	wałbrzyski
2133	Ryjewo	pomorskie	kwidzyński
2134	Grudziądz	kujawsko-pomorskie	m. Grudziądz
2136	Biała Piska	warmińsko-mazurskie	piski
2136	Koniusza	małopolskie	proszowicki
2137	Golub-Dobrzyń	kujawsko-pomorskie	golubsko-dobrzyński
2138	Płużnica	kujawsko-pomorskie	wąbrzeski
2140	Dębno	małopolskie	brzeski
2140	Piątnica	podlaskie	łomżyński
2141	Chodel	lubelskie	opolski
2142	Stubice	lubuskie	ślubicki
2143	Słupsk	pomorskie	słupski
2144	Sadowne	mazowieckie	węgrowski
2145	Dobiegiew	lubuskie	strzelecko-drezdenecki
2146	Piotrków Trybunalski	łódzkie	m. Piotrków Trybunalski
2147	Lidzbark	warmińsko-mazurskie	działdowski
2148	Ożarów	świętokrzyskie	opatowski
2149	Krzyż Wielkopolski	wielkopolskie	czarnkowsko-trzcianecki
2150	Żórawina	dolnośląskie	wrocławski
2151	Nowy Tomyśl	wielkopolskie	nowotomyski
2152	Polanów	zachodniopomorskie	koszaliński
2153	Wińsko	dolnośląskie	wołowski
2154	Żmudź	lubelskie	chełmski
2155	Blizanów	wielkopolskie	kaliski
2157	Brodnica	wielkopolskie	śremski
2157	Śrem	wielkopolskie	śremski
2158	Oleśnica	dolnośląskie	oleśnicki
2159	Gromadka	dolnośląskie	bolesławiecki
2161	Mieścisko	wielkopolskie	wągrowiecki

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
2161	Stoczek Łukowski	lubelskie	łukowski
2161	Słupia	świętokrzyskie	jędrzejowski
2163	Przechlewo	pomorskie	człuchowski
2164	Polkowice	dolnośląskie	polkowicki
2165	Drobin	mazowieckie	płocki
2166	Szczurowa	małopolskie	brzeski
2168	Lyski	śląskie	rybnicki
2168	Wólka	lubelskie	lubelski
2169	Klukowo	podlaskie	wysokomazowiecki
2170	Wolanów	mazowieckie	radomski
2171	Kalety	śląskie	tarnogórski
2172	Kornowac	śląskie	raciborski
2173	Bierutów	dolnośląskie	oleśnicki
2174	Malbork	pomorskie	malborski
2176	Telatyn	lubelskie	tomaszowski
2176	Kotła	dolnośląskie	głogowski
2178	Nowe Miasto	mazowieckie	płoński
2178	Brzuze	kujawsko-pomorskie	rypiński
2179	Młynary	warmińsko-mazurskie	elbląski
2180	Janowiec Kościelny	warmińsko-mazurskie	nidzicki
2181	Białośliwie	wielkopolskie	piłski
2182	Kamienna Góra	dolnośląskie	kamiennogórski
2183	Stare Czarnowo	zachodniopomorskie	gryfiński
2184	Oleśnica	świętokrzyskie	staszowski
2185	Reszel	warmińsko-mazurskie	kętrzyński
2187	Brzeżno	zachodniopomorskie	świdwiński
2187	Iłowa	lubuskie	żagański
2188	Międzybórz	dolnośląskie	oleśnicki
2189	Wodynie	mazowieckie	siedlecki
2190	Trzebiatów	zachodniopomorskie	gryficki
2191	Łęki Szlacheckie	łódzkie	piotrkowski
2192	Buk	wielkopolskie	poznański
2193	Puck	pomorskie	pucki
2194	Skępe	kujawsko-pomorskie	lipnowski
2195	Bisztynek	warmińsko-mazurskie	bartoszycki
2196	Czarny Dunajec	małopolskie	nowotarski
2197	Inowódz	łódzkie	tomaszowski
2199	Wąsewo	mazowieckie	ostrowski
2199	Chodzież	wielkopolskie	chodzieski
2200	Zabrze	śląskie	m. Zabrze
2202	Krotoszyce	dolnośląskie	legnicki
2202	Kowiesy	łódzkie	skierniewicki
2203	Giżycko	warmińsko-mazurskie	giżycki
2204	Nowe Miasto nad Wartą	wielkopolskie	średzki
2205	Wąpielsk	kujawsko-pomorskie	rypiński
2207	Szydłowo	mazowieckie	mławski
2207	Wałcz	zachodniopomorskie	wałeczki
2208	Gostyń	wielkopolskie	gostyński

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
2209	Kętrzyn	warmińsko-mazurskie	kętrzyński
2210	Biezuń	mazowieckie	żuromiński
2211	Łęka Opatowska	wielkopolskie	kępiński
2213	Dynów	podkarpackie	rzeszowski
2213	Brudzew	wielkopolskie	turecki
2214	Mycielin	wielkopolskie	kaliski
2215	Sosnowica	lubelskie	parczewski
2216	Zalesie	lubelskie	białski
2218	Kowalewo Pomorskie	kujawsko-pomorskie	golubsko-dobrzyński
2218	Świnoujście	zachodniopomorskie	m. Świnoujście
2220	Radzanów	mazowieckie	mławski
2220	Kościelec	wielkopolskie	kolski
2220	Budzów	małopolskie	suski
2222	Gniewkowo	kujawsko-pomorskie	inowrocławski
2223	Głuchów	łódzkie	skierniewicki
2224	Wyśmierzyce	mazowieckie	białobrzegi
2225	Babimost	lubuskie	zielonogórski
2226	Kurów	lubelskie	puławski
2227	Przemków	dolnośląskie	polkowicki
2228	Żarnów	łódzkie	opoczyński
2229	Milejczyce	podlaskie	siemiatycki
2230	Postomino	zachodniopomorskie	ślawieński
2231	Chocianów	dolnośląskie	polkowicki
2233	Wałbrzych	dolnośląskie	m. Wałbrzych
2233	Wierzbinek	wielkopolskie	koniński
2234	Koźmin Wielkopolski	wielkopolskie	krotoszyński
2235	Gaworzyce	dolnośląskie	polkowicki
2236	Dmosin	łódzkie	brzeziński
2237	Rząśnik	mazowieckie	wyszkowski
2238	Wilga	mazowieckie	garwoliński
2239	Łabowa	małopolskie	nowosądecki
2240	Gorzkowice	łódzkie	piotrkowski
2241	Nasielsk	mazowieckie	nowodworski
2242	Zbójna	podlaskie	łomżyński
2243	Turobin	lubelskie	biłgorajski
2244	Godziesze Wielkie	wielkopolskie	kaliski
2245	Sokoły	podlaskie	wysokomazowiecki
2246	Wolsztyn	wielkopolskie	wolsztyński
2248	Trzszczany	lubelskie	hrubieszowski
2248	Kowary	dolnośląskie	jeleniogórski
2249	Budry	warmińsko-mazurskie	węgorzewski
2251	Rejowiec	lubelskie	chełmski
2251	Rudnik	lubelskie	krasnostawski
2251	Kórnik	wielkopolskie	poznański
2253	Prochowice	dolnośląskie	legnicki
2254	Recz	zachodniopomorskie	choszczeński
2255	Lębork	pomorskie	lęborski
2256	Siczenko	kujawsko-pomorskie	bydgoski

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
2257	Wąwolnica	lubelskie	puławski
2258	Strachówka	mazowieckie	wołomiński
2259	Rawa Mazowiecka	łódzkie	rawski
2260	Mała Wieś	mazowieckie	płocki
2262	Ścinawa	dolnośląskie	lubiński
2262	Sokołów Podlaski	mazowieckie	sokołowski
2263	Przybiernów	zachodniopomorskie	goleniowski
2264	Dębowa Łąka	kujawsko-pomorskie	wąbrzeski
2265	Dziadowa Kłoda	dolnośląskie	oleśnicki
2266	Nowy Dwór	podlaskie	sokółski
2267	Strzelce	łódzkie	kutnowski
2268	Siemianowice Śląskie	śląskie	m. Siemianowice Śląskie
2269	Łaziska	lubelskie	opolski
2270	Szemud	pomorskie	wejherowski
2272	Elk	warmińsko-mazurskie	ełcki
2272	Mikołajki Pomorskie	pomorskie	sztumski
2273	Małkinia Górna	mazowieckie	ostrowski
2274	Ostrzeszów	wielkopolskie	ostrzeszowski
2275	Brok	mazowieckie	ostrowski
2276	Zbiczno	kujawsko-pomorskie	brodnicki
2277	Lubawa	warmińsko-mazurskie	iławski
2278	Korytnica	mazowieckie	węgrowski
2279	Chęciny	świętokrzyskie	kielecki
2280	Czaplinek	zachodniopomorskie	drawski
2281	Nawojowa	małopolskie	nowosądecki
2282	Człuchów	pomorskie	człuchowski
2283	Łyse	mazowieckie	ostrołęcki
2284	Trzebnica	dolnośląskie	trzebnicki
2285	Lichnowy	pomorskie	malborski
2286	Fredropol	podkarpackie	przemyski
2287	Krzyszczycy	lubuskie	sulęciński
2288	Milówka	śląskie	żywiecki
2289	Wałcz	zachodniopomorskie	wałecki
2290	Rogóżno	kujawsko-pomorskie	grudziądzki
2291	Klecko	wielkopolskie	gnieźnieński
2292	Wojciechowice	świętokrzyskie	opatowski
2293	Wolczyn	opolskie	kluczborski
2294	Ruda-Huta	lubelskie	chełmski
2295	Bedlno	łódzkie	kutnowski
2296	Nowe Ostrowy	łódzkie	kutnowski
2297	Krzepice	śląskie	kłobucki
2298	Działdowo	warmińsko-mazurskie	działdowski
2299	Kamień	lubelskie	chełmski
2300	Błędów	mazowieckie	grójecki
2301	Jedlicze	podkarpackie	krośnieński
2302	Boleszkowice	zachodniopomorskie	myśliborski
2303	Radoszyce	świętokrzyskie	konecki
2304	Poświętne	podlaskie	białostocki

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
2306	Torzym	lubuskie	sulęciński
2306	Młodzieszyn	mazowieckie	sochaczewski
2307	Rozogi	warmińsko-mazurskie	szczywieński
2308	Dąbrowa Białostocka	podlaskie	sokólski
2309	Kazanów	mazowieckie	zwoleniński
2310	Wąbrzeźno	kujawsko-pomorskie	wąbrzeski
2311	Wielka Nieszawka	kujawsko-pomorskie	toruński
2312	Jarosław	podkarpackie	jarosławski
2313	Dębno	zachodniopomorskie	myśliborski
2314	Trzcianne	podlaskie	moniecki
2315	Skoki	wielkopolskie	wągrowiecki
2316	Wierzbnio	mazowieckie	węgrowi
2317	Czarnków	wielkopolskie	czarnkowsko-trzeciecki
2318	Stubice	mazowieckie	płocki
2320	Niemcza	dolnośląskie	dzierżoniowski
2320	Mogielnica	mazowieckie	grójcki
2320	Międzyrzecz	lubuskie	międzyrzeczki
2323	Tarnogród	lubelskie	biłgorajski
2323	Kończygłowy	pomorskie	bytowski
2324	Skąpe	lubuskie	świebodziński
2325	Goworowo	mazowieckie	ostrołęcki
2326	Stupsk	mazowieckie	mławski
2328	Kozłów	małopolskie	miechowski
2328	Mietków	dolnośląskie	wrocławski
2329	Świętochłowice	śląskie	m. Świętochłowice
2330	Mochowo	mazowieckie	sierpecki
2332	Czarna Dąbrówka	pomorskie	bytowski
2332	Kazimierz Dolny	lubelskie	puławski
2332	Rybnik	śląskie	m. Rybnik
2334	Kostomłoty	dolnośląskie	średzki
2335	Słupsk	pomorskie	m. Słupsk
2336	Żarów	dolnośląskie	świdnicki
2337	Oleśnica	dolnośląskie	oleśnicki
2338	Radomin	kujawsko-pomorskie	golubsko-dobrzyński
2339	Gruta	kujawsko-pomorskie	grudziądzki
2340	Janowo	warmińsko-mazurskie	nidzicki
2341	Wisznia Mała	dolnośląskie	trzebnicki
2342	Raczki	podlaskie	suwalski
2344	Gronowo Elbląskie	warmińsko-mazurskie	elbląski
2344	Koronowo	kujawsko-pomorskie	bydgoski
2345	Tłuchowo	kujawsko-pomorskie	lipnowski
2346	Niechanowo	wielkopolskie	gnieźnieński
2348	Pasłęk	warmińsko-mazurskie	elbląski
2348	Kuźnia Raciborska	śląskie	raciborski
2349	Czerwińsk nad Wisłą	mazowieckie	płoński
2350	Olszyna	dolnośląskie	lubański
2351	Staroźreby	mazowieckie	płocki
2352	Mikstat	wielkopolskie	ostrzeszowski

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
2353	Bukowiec	kujawsko-pomorskie	świecki
2354	Zalewo	warmińsko-mazurskie	iławski
2355	Strzelce Krajeńskie	lubuskie	strzelecko-drezdenecki
2356	Ostrów Mazowiecka	mazowieckie	ostrowski
2358	Szamocin	wielkopolskie	chodzieski
2358	Żychlin	łódzkie	kutnowski
2359	Trzebiechów	lubuskie	zielonogórski
2360	Łubianka	kujawsko-pomorskie	toruński
2361	Siekierczyn	dolnośląskie	lubański
2363	Suraz	podlaskie	białostocki
2363	Kamieńsk	łódzkie	radomszczański
2364	Przywidz	pomorskie	gdański
2365	Łaskarzew	mazowieckie	garwoliński
2366	Paczków	opolskie	nyski
2367	Baranów	wielkopolskie	kępiński
2368	Gniew	pomorskie	tczewski
2369	Subkowy	pomorskie	tczewski
2370	Białogard	zachodniopomorskie	białogardzki
2371	Zawonia	dolnośląskie	trzebnicki
2372	Raciąż	mazowieckie	płoński
2374	Lisków	wielkopolskie	kaliski
2374	Czerwionka-Leszczyny	śląskie	rybnicki
2375	Dragacz	kujawsko-pomorskie	świecki
2376	Leśnica	opolskie	strzelecki
2378	Pakość	kujawsko-pomorskie	inowrocławski
2378	Sońsk	mazowieckie	ciechanowski
2379	Stargard	zachodniopomorskie	stargardzki
2380	Szumowo	podlaskie	zambrowski
2381	Namysłów	opolskie	namysłowski
2382	Filipów	podlaskie	suwalski
2383	Brzeg Dolny	dolnośląskie	wołowski
2384	Bielawa	dolnośląskie	dzierżoniowski
2385	Ceglów	mazowieckie	miński
2386	Ustka	pomorskie	śląpski
2387	Krajenka	wielkopolskie	złotowski
2388	Miłki	warmińsko-mazurskie	giżycki
2389	Stary Dzików	podkarpackie	lubaczowski
2390	Nielisz	lubelskie	zamojski
2391	Solec nad Wisłą	mazowieckie	lipski
2392	Krotoszyn	wielkopolskie	krotoszyński
2393	Ślesin	wielkopolskie	koniński
2394	Sztum	pomorskie	sztumski
2395	Drawsko Pomorskie	zachodniopomorskie	drawski
2396	Tolmicko	warmińsko-mazurskie	elbląski
2397	Czemierniki	lubelskie	radzyński
2398	Ciechanów	mazowieckie	ciechanowski
2399	Gielniów	mazowieckie	przysuski
2400	Warlubie	kujawsko-pomorskie	świecki

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
2402	Pszczółki	pomorskie	gdański
2402	Płoniawy-Bramura	mazowieckie	makowski
2403	Miedzna	mazowieckie	węgrowski
2404	Dąbie	wielkopolskie	kolski
2405	Kobylnica	pomorskie	ślupski
2406	Świebodzin	lubuskie	świebodziński
2407	Myślibórz	zachodniopomorskie	myśliborski
2408	Krupski Młyn	śląskie	tarnogórski
2409	Dzierzgoń	pomorskie	sztumski
2410	Paprotnia	mazowieckie	siedlecki
2411	Szczuczyn	podlaskie	grajewski
2412	Bełchatów	łódzkie	bełchatowski
2413	Kosów Lacki	mazowieckie	sokołowski
2414	Gryfice	zachodniopomorskie	gryficki
2415	Szprotawa	lubuskie	żagański
2416	Lelis	mazowieckie	ostrołęcki
2417	Grodków	opolskie	brzeski
2419	Grabowo	podlaskie	kolneński
2419	Wiśniew	mazowieckie	siedlecki
2420	Zakroczym	mazowieckie	nowodworski
2421	Pokój	opolskie	namysłowski
2422	Margonin	wielkopolskie	chodzieski
2423	Kulesze Kościelne	podlaskie	wysokomazowiecki
2424	Brańsk	podlaskie	bielski
2425	Czyżew	podlaskie	wysokomazowiecki
2426	Byczyna	opolskie	kluczborski
2427	Tychowo	zachodniopomorskie	białogardzki
2428	Rutki	podlaskie	zambrowski
2429	Rokitno	lubelskie	białski
2430	Jaworzyna Śląska	dolnośląskie	świdnicki
2431	Zabłudów	podlaskie	białostocki
2433	Kolno	podlaskie	kolneński
2433	Gościno	zachodniopomorskie	kołobrzegi
2434	Barlinek	zachodniopomorskie	myśliborski
2435	Lwówek Śląski	dolnośląskie	lwówecki
2436	Walim	dolnośląskie	wałbrzyski
2437	Liw	mazowieckie	węgrowski
2438	Opalenica	wielkopolskie	nowotomyski
2439	Gołańcz	wielkopolskie	wągrowiecki
2440	Siemiątkowo	mazowieckie	żuromiński
2441	Inowrocław	kujawsko-pomorskie	inowrocławski
2442	Łobez	zachodniopomorskie	łobeski
2443	Regimin	mazowieckie	ciechanowski
2444	Sochocin	mazowieckie	płoński
2445	Sidra	podlaskie	sokółski
2446	Wejherowo	pomorskie	wejherowski
2447	Jonkowo	warmińsko-mazurskie	olsztyński
2448	Tczew	pomorskie	tczewski

GMINY

Miejsce	Gmina	Województwo	Powiat
2449	Trąbki Wielkie	pomorskie	gdański
2450	Stryków	łódzkie	zgierski
2451	Kuślin	wielkopolskie	nowotomyski
2452	Udanin	dolnośląskie	średzki
2453	Nowe Warpno	zachodniopomorskie	policki
2454	Szklarska Poręba	dolnośląskie	jeleniogórski
2455	Sejny	podlaskie	sejneński
2456	Lubasz	wielkopolskie	czarnkowsko-trzcianecki
2457	Debrzno	pomorskie	człuchowski
2458	Ośno Lubuskie	lubuskie	ślubicki
2459	Warta Bolesławiecka	dolnośląskie	bolesławiecki
2460	Iwonicz-Zdrój	podkarpackie	krośnieński
2461	Gołdap	warmińsko-mazurskie	gołdapski
2462	Stary Targ	pomorskie	sztumski
2463	Trzcińsko-Zdrój	zachodniopomorskie	gryfiński
2464	Luzino	pomorskie	wejherowski
2465	Łomża	podlaskie	łomżyński
2466	Zawichost	świętokrzyskie	sandomierski
2467	Platerów	mazowieckie	łosicki
2468	Sześć	mazowieckie	mławski
2469	Promna	mazowieckie	białobrzegi
2470	Mordy	mazowieckie	siedlecki
2471	Czerwonka	mazowieckie	makowski
2472	Goniądz	podlaskie	moniecki
2473	Starogard Gdański	pomorskie	starogardzki

Ranking w podziale na kategorie znajdą państwo na stronie
www.evidenceinstitute.pl/ranking-samorzadow/